

Terézváros

Megjelenik havonta kétszer • 2021. február 24.
Közelelti, kulturális és életmódmagazin

**Ne ide
az oroszlánt!**

**Györffy Máté alpolgármester
a Nyugati pályaudvar
mögötti terület jövőjéről**

6

KÖNYVTÁR A KÖRÚTON
Szupermodern fiók nyílik
Terézvárosban

8

**KUPONOK TERÉZVÁROSI
VENDEGLÁTÓHELYEKRE**

27

Terézváros

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7965-es számon
 Dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első keddi 16.00–18.00 Női és családjogi fogadóóra/tanácsadás: Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Györfly Máté alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Miyazaki Jun alpolgármester képviselő (5. evk)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-8938-es számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7965-es számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Csütörtök 19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-30) 751-8925-es számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a (06-30) 618-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: a (06-30) 719-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: a (06-70) 477-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal (recepción érdeklődni)	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: a (06-70) 477-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/516.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: a (06-20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 956-0506-es számon
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 476-3806-es számon
 Császárné Csóka Ilona	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 206-7263-as számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 935-6487-es számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a (06-30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.	
---	---	--

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.
Vezető: Szőke Zoltán, 061/ 332 39 62

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac
Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 061/ 342 55 93

Terézvárosi Család- és Gyermejkölési Központ
Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 061/ 344 60 60

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat
Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 061/ 321 2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18. Tel.: 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat
Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 061/ 413 6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer 0680 466 466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.
Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 061/ 3016 700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala
Hatósági Osztály és hivatalvezetés
1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, Telefon: 473-2714
Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.
Nyitva tartás:
hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8.00–16.30, péntek: 8.00–12

VI. kerületi Kormányablak
1062 Budapest Andrássy út 55.
1062 Budapest Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)
Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.
Nyitva tartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,
szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat
Kormányablakokban, önkormányzatokban történő
ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül
(ügyfélszolgálat felvilágosítást
ad a kormányablakokban, az önkormányzatokban és a
kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető
ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus
megtalálásában, az ügyintézés helyszínének
és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez
szükséges okmányok és iratok meghatározásában.
Telefon: 1818, E-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal
1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 342-0905, 342-0906,
342-0907, 342-0908, 342-0909.
Ingyenes zöld szám: +36 80 201 138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat
1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 351 8939
Hétfő: 8:00–18:00, kedd: 8:00–16:00 szerda: 8:00–16:30,
csütörtök: 8:00–16:00 péntek: 8:00–13:30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság
Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Császárné Csóka Ilona, Greskovics Borbála, Hegyi András,
Komjáthy Anna, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szilágyi Erika, Takács Gergely, Török Attila

Pénzügyi és jogi bizottság
Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
dr. Bundula Csaba, Gaár Iván, Lindmayer Viktor,
Klein Kálmán Sándor, Matolcsi Györgyné,
Molnár Gergely, Óvári Gyula

Tulajdonosi bizottság
Bálint György elnök, Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,
Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,
Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság
Heltai László elnök, Bálint György alelnök,
Bencsik Zoltán, Császárné Csóka Ilona, Csontos Gyöngyi,
Konta Cintia Dóra, Matokanovic Lília, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szász Károly, Varga Máté

Mámoros lapozás

Napközben gépészmérnök, délután a család saját bárjában dolgozik, esténként (békeidőben) táncra perdül – mindezt a szülőföldjétől 9000 kilométerre teszi Luz Ilia Álvarez, akit Terézváros-szerző mindenki Lucynek szólít. „Szuper csaj” – nem árnyalt a megfogalmazás, de ez ugrik be az energikus, apró asszonyról, aki jelképe lehet mindannak, ahová az elmúlt több mint 100 évben eljutottak a nők, akik a századforduló tájékán még a vendégei sem lehettek volna annak a helynek, amelyet Lucy a családjával üzemeltet.

Persze sok más lány és asszony figurája, élete képes megjeleníteni a hatalmas utat, amelyet a nők megtettek, de a véletlen egymás melletti oldalakra sodorta az egykori terézvárosi hölgyek emancipációért vívott küzdelmét és a kubai bár, illetve a tulajdonosainak történetét. Egy lapozással sok-sok fejezetet átgorghatunk.

No nem történt meg az a teljes fordulat, mint a kubai bárnak otthon adó utca nevével kapcsolatban – Újból egy szép századfordulós napon Ó lett –, de fontos néha visszanezünk, hogy megértsük a távolságtól és mámorosan folytassuk az utunkat.

Kertész Anna

11

Lassan halad az oltás

Dr. Tatár Péter háziorvosnál jártunk

17

Madártávlat és a kerület sűrűje

Így forgatna Lábás Viki Terézvárosban

Maradt a kaptafánál

Édesapja mesterségét vitte tovább Zámbori Vilmos, a keresett ortopéd cipész

18

22

Itt a remény sosem hal meg

Kuba az Ó utcában

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Kertész Anna **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejtei Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **SZERKESZTŐSÉG CÍME:** 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS VEZETŐ:** Szabady Balázs nyomda üzletág igazgató **TERJESZTÉS:** Magyar Posta Zrt. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:** 06 1/342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

Terézváros

FOTÓ: ANCSIN GÁBOR/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Elkészült a Nyugati tetőszerkezete

Újabb állomásához érkezett a Nyugati pályaudvar felújítása: befejeződött a csarnok tetőszerkezet-építése, elbontották a 26 méter magas térállványt. A MÁV tájékoztatása szerint a megújult csarnokot az utazóközönség szeptemberben, a tanévkezdéskor veheti birtokba.

SEGÍTSÉGET KAPNAK A TEHETSÉGEK

A terézvárosi önkormányzat a kerületi fiataloknak pályázatot hirdet a Terézváros Ifjú Tehetség támogatására. A támogatás hazai és külföldi versenyeken, mesterkurzusokon, kiállításokon, bemutatókon való részvételre (nevezési díj, útiköltség, szállásköltség), anyagköltségre, eszközbeszerzés finanszírozására, sport- és hangszer vásárlására vagy bérlésére használható fel. A pályázaton olyan, a kerületben élő 25 év alattiak vehetnek részt, akik a művészetek és a sport területén kiemelkedően eredményesek. A pályázatról a www.terezvaros.hu oldalon vagy a 342-7582-es telefonszámon lehet érdeklődni.

Közlekedés gyermekrajzokon

A Fővárosi Baleset-megelőzési Bizottság Így közlekedtek ti címmel gyermekrajzpályázatot hirdet óvodások és általános iskolások számára.

A feladat a biztonságos és szabályos közlekedés bemutatása A/4-es, illetve A/3-es méretű, grafit, színes ceruza, zsírkréta, lino, tus, tempera, olaj, diópác, szénrajztechnikával készült képeken.

A rajzokat március 31-éig várják a BRFK – Fővárosi Baleset-megelőzési Bizottság, 1149 Budapest, Hungária krt. 149. (postacím: 1581 Budapest Pf. 27) címre. További információt Veresné Bacsó Szilvia ad, telefonszám: (06-1) 273-4000 (63-172 mellék), e-mail-cím: veresneb@budapest.police.hu.

Jelenleg a tető héjazásán dolgoznak a mesterek, a restaurátorok helyreállítják a főpárkányt, ezenkívül a világítótesteket is korszerűbbre cserélik. A pályaudvar hat toronytetőjének négy csúcsdíszre már eredeti szépségében pompázik. A főhomlokzatra a szakemberek folyamatosan helyezik vissza a díszműbádogos konzolokat.

Az elkövetkező hónapokban az épület mindkét végén újraüvegezik a 2200 négyzetméternyi felületű függönyfalat, valamint felújítják az állomásépület több tetőszakaszát.

Részben átépítik a korábban sok gondot okozó csapadékelvezetési rendszert is.

A felújítás során utasforgalmi és akadálymentesítési munkákra is sor kerül. Kicserélik a teljes aszfaltozott járófelületet, felújítják a keresztagút utasforgalmi tereit, rámpákat alakítanak ki, a vakok és gyengén látók részére pedig taktilis (vezető-) sávot építenek ki, valamint az eddig nem működő liftet is kicserélik. Szeptemberre elkészül a modern digitális utastájékoztatói rendszer is.

FOTÓ: KARÁNCZI RUDOLF/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Oltana a főváros

A főváros oltási tervében 30 oltópont létrehozására tett javaslatot a kormánynak, amelyeket sport- és kulturális intézmények erre alkalmas termeiben, valamint a kerületek egészségügyi intézményeiben alakítanak ki. Az újonnan létrehozott oltópontokon naponta 3000 embert lehetne beoltani.

A főváros vállalja, hogy orvosok bevonásával beoltja a kerületi fenntartású intézmények dolgozóit, az időotthonok, hajléktalanevlátók újonnan beköltözött lakóit, a város működtetése szempontjából stratégiai jelentőségű cégek személyzetét – jelentette be Karácsony Gergely főpolgármester a határozatos oltási terv bemutatásakor.

Nemcsak az önkormányzati, de a kormányzati oltópontok működtetéséhez is felajánlják a lakossági szűrés során már igazoltan bevált időpontfoglaló rendszerüket. Önkéntesekkel és rendszerekkel az oltóközpontok helyszíneinek biztosításán túl a lebonyolítást is segítenék.

Az oltási hajlandóság növelése érdekében elindított kampányában a Fővárosi Ön-

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

kormányzat hangsúlyozza: ahhoz, hogy az élet Budapesten mielőbb visszatérhessen a régi kerékvágásába, az kell, hogy minél többen beoltassák magukat.

A főváros álláspontja szerint oltást beadni jelenleg csak szigorú körülmények között, orvosi rendelőben lehetséges, ezért átmeneti kormányzati felmentés szükséges a tömeges oltások megkezdéséhez. Mint közleményükben írják, erre leginkább sport- és kulturális intézmények lehetnek alkalmasak, ahol mosható, fertőtleníthető paravánokkal az oltóhelyek leválasztása könnyen megoldható. Londonban még koncertek is vannak a nagy oltópontokon, így kötik össze a kellemeset a hasznossal. Miért ne lehetne ilyen Budapesten is?

Kétszáznál több terézvárosi teszteltek le

Február közepén a terézvárosiak számára ingyenes koronavírus-szűrési lehetőséget kínált az önkormányzat, a fővárostól ugyanis még decemberben 1100 Covid-gyorstesztet kaptunk.

Ebből első körben a legveszélyeztetettebb szakmákban dolgozókat szűrték, majd a lakosság számára is „kinyitották” az ingyenes tesztelés lehetőségét. Az előzetes regisztráció alapján február 13-án, szombaton 131, 14-én, vasárnap pedig további 80 kerületi lakos érkezett az Eötvös10-ben megtartott szűrésre, ahol a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat (TESZ) munkatársai vették le a mintákat és értékelték az eredményeket.

A SARS CoV-2-vírus fehérje antigénjét kimutató gyorstesztet a szakemberek a jelentkezők orrából vettek mintát, majd 15 perc elteltével a helyszínen megkapták az eredményt is. A vírust magában hordozó három ember azonnal tájékoztatást kapott arról, mi a teendője, hová kell fordulnia, illetve arról is felvilágosították a kiszűrt betegeket, hogy milyen segítséget tud nyújtani számukra az önkormányzat.

**Az oldalt összeállította:
Dobi Ágnes és Gajdács Emese**

SZERETETT TANÁRÁTÓL BÚCSÚZIK A VÖRÖSMARTY

Czincz József, Czincz tanár úr, Jóska bácsi, a Vörösmarty Mihály Általános Iskola technikanára 2021. február 12-én hirtelen távozott az élők sorából.

1972. augusztus 26-tól 2011 decemberéig volt oszlopos tagja az iskolának, de nyugdíjazása után is szívesen visszajárt az intézménybe. „Mosolyogva, lelkesen, önzetlenül jött. Ott segített, ahol tudott. Számtalan osztálynak volt osztályfőnöke, technikanára. Nevéhez fűződik az egyedülálló technika tagozat

bevezetése is iskolánkban. De nem csak a tanításban járt élen, rendszeresen vett részt az iskola nyári táboraiiban is. Munkáját nagy precizitással, alaposan végezte, amelynek középpontjában mindig a gyermek állt. Számtalan dekoráció, kiírás őrzí keze nyomát az épületben. Az iskola közössége tisztelettel és szeretettel őrzi meg Jóska bácsit emlékezetében” – búcsúzott a Vörösmarty igazgatója, Kovács Ilona az intézmény munkatársai, a diákok és szülők nevében.

Mi lesz itt?!

Az elmúlt hetekben két, egymást lényegében kizáró koncepció jelent meg a Nyugati pályaudvar mögötti rozsdáövezet hasznosításával kapcsolatban. Az egyik a jövőbe néz, a másik a múltba réved. Az egyik az élhető nyugati nagyvárosok tapasztalataira építve a közösségi közlekedést fejlesztené és zöldítene, a másik egy meghaladott szórakoztatási formát tenne vitrinbe a város közepén. Vajon park lesz vagy állatokat tartó cirkuszközpont a belváros legnagyobb kihasználatlan telkén?

Kertész Anna

Az egyik legrosszabb arcát mutatja a belváros annak, aki a Ferdinánd hídon kíván átsétálni. Nemcsak a sínek, a telefűjt, lepusztult melléképületek, a szeméttel pötttyözött füves területek látványa, de a nagy autóforgalom is gyors továbbhaladásra készítetik az arra járókat – máshol átsétálni, átbringázni azonban nincs lehetőség. Az elmúlt évtizedekben több terv is született a belváros szegényfoltjának és egyben hatalmas potenciált rejtő területének kihasználására, de a zóna rendezésének komplexitása és költségei rendre megfutamították a politikusokat.

Bármit megtehetnek?

Bár már előrehaladott tervezési fázisba ért, nem lett itt kormányzati negyed Gyurcsány Ferenc korábbi miniszterelnök tervei nyomán, és múzeumok sem költöztek a területre, ahogy azt pár évvel később Tarlós István akkori főpolgármester elképzelte. De nem valósult meg 2014-ben a terézvárosi önkormányzat, a Kortárs Építészeti Központ és a főváros közös ötlete, a Nyugati Grund, majd 2016-ban Lázár János volt belügyminiszter álma, a Nyugati-liget és a Podmaniczky-park sem.

„Bármilyen is születik itt meg, több tízmilliárd forintba kerül a közművek rendezése és a szennyezett talaj megtisztítása – amely még csak az első, alapozó lépése bármilyen fejlesztés megvalósításának. Bonyolult a tulajdonviszony (az egykori kormányzati negyed tervezésekor a terület egyes részei kisajátítással az Állami Vagyongazdálkodási Igazgatósághoz kerültek – ezeket azóta nem is gondolozza a MÁV), és sok a kapcsolódó feladat, amelyek a terület szabályozási tervében és a készülő településfejlesztési koncepcióban pontról pontra szerepelnek.

„A szabályozást még az előző vezetés készítette elő, de már mi fogadtuk el, így az utolsó pillanatban

sikerült belenyúlni és duplájára emelni a területen a minimális zöldterületi mutatót. A terület rendezésének együtt kellene járnia a kereszttirányú – a vasút elválasztó hatását csökkentő – gyalogos- és kerékpárrostengelyek létesítésével, a Podmaniczky utca és a Ferdinánd híd forgalomcsillapításával, és a területen az Eiffel tértől egészen a Dózsa György útig tartó zöldfolyosó biztosításával – mutat rá Györfly Máté, Terézváros városfejlesztésért felelős, építész végzettségű alpolgármestere. – Mindezen feltételeket és feladatokat teszi kikerülhetővé az, hogy a Nemzeti Cirkuszközpont építését erre a területre nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű kormányzati beruházással minősítette nemrég a kormány. Az ezt taglaló rendeletben nem az van felsorolva, hogy minek kell megfelelnie a beruházásnak, hanem az, hogy mit nem kell megtennie, figyelembe vennie az építetőknek.”

E szerint a kerület építési szabályzatán túl a helyi, terézvárosi önkormányzat erre a területre vonatkozó változtatási tilalma is figyelmen kívül hagyható, és elég a máskor szokásos kötelező parkolóhelyeknek csupán a 40 százalékát kialakítani. Nem szükséges városképi engedélyt kérni és urbanisztikai tervek készíteni, tehát a környező utcákra és a városkép egészére tekintettel lenni. Még akkor sem, ha ez a helyszín határos a műemléki védettséget élvező Nyugati pályaudvarral és nagyon közel van a világörökség részét képező Andrassy úthoz. Nem kell nemzetközi tervpályázatot sem kiírni, így lehet az, hogy egy komoly referencia nélküli építészirodára a megbízás. Az egyetlen elérhető látványterv – Györfly Máté szerint – meglehetősen alacsony szakmai színvonalú.

Bohóc a város közepén

A végeredmény: felülről bohócfejet formázó épület-együttes, az orr – maga a cirkusz épülete – egy csillogó üveggyöngy, amelynek megvalósíthatóságát Budapest főépítésze, Erő Zoltán is minimum kihívásosnak titulálta a főváros podcastműsorában.

A rendelet szerinti kiemelés lehetővé teszi állatok tartását is, ugyanis a tervezett központban egyfajta miniállatkert létesülne a cirkuszi állatok – elefántok, oroszlánok, tevék, majmok – számára. Mindez – még egyszer – a Nyugati pályaudvar mögött, a Podmaniczky utcai társasházak szomszédságában valósulna meg.

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

”

A belváros számára létfontosságú zöldterület jönne létre, emellett átalakulhatna a Ferdinánd híd funkciója, és több ponton átjárási lehetőség nyílna a VI. és XIII. kerület között – ezzel a cirkuszközpont tervei egyáltalán nem foglalkoznak.

„A jelen cirkuszában valójában már nincs helye az állatoknak, és a Körúttól pár méterre sem igazán” – mutatott rá Győrffy Máté, hozzátéve, hogy a kiemelés miatt akár 80 százalék is beépíthető annak a területnek, amely Terézváros 10 százalékát foglalja el. Tehát a belváros legnagyobb szabad területére elképesztő mennyiségű beton és üveg építhető be, a megrendelő, az egykori cirkuszigazgató, az Emmi államtitkára, Fekete Péter kénye kedve szerint.

„Ez az eljárás, az érintettek kihagyása a tervezésből, teljesen ellentmond a kormány Budapestért felelős államtitkára, Fürjes Balázs sokat hangoztatott álláspontjának, miszerint minden nagyobb beruházásnál nemzetközi tervpályázatot kell kiírni, és csak olyan fejlesztéseket szabad megvalósítani, amelyek a főváros és az adott kerület számára elfogadhatók” – hangsúlyozza az alpolgármester.

A Budapest Fejlesztési Központnak (BFK) megvan a maga elképzelése a terület hasznosításával kapcsolatban, ez azonban nehezen harmonizálható a cirkuszkomplexummal. „Értelmezhetetlen az, hogy az Emmi várostervezőként viselkedik ebben a szituációban, szembemenve a kormány erre dedikált intézményével” – mondja Győrffy Máté.

Van másik...

Ugyanis egy másik terv is napvilágot látott az elmúlt hetekben. A BFK igazgatója, Vitézy Dávid által nemrég bemutatott budapesti agglomerációs stratégia, azaz az elővárosi közlekedés fejlesztésének koncepciója fontos szerepet szán a Nyugati pályaudvar mögötti területnek, itt lenne ugyanis a Déli és Nyugati pályaudvart összekötő alagút vége, és a Nyugati pályaudvar funkciója, környezete is jelentősen megváltozna.

A Nyugati születekeseor, a nem sokkal később megépülő Keleti pályaudvarhoz hasonlóan, a modern nagyváros egyik alappillére és szimbóluma volt a 19. század második felében. Ezeket az úgynevezett fejpályaudvarokat mára körbenőtte a város, és jelenlegi funkciójukban sokkal inkább gátolják, mintsem kiszolgálják a fejlődést. A modern nagyvárosokban sorra alakítják át az ilyen típusú épületeket és környezetüket átmenő pályaudvarokká, amelyek így lényegesen több vonatot képesek fogadni, ezáltal ki tudják szolgálni a bővített agglomerációs vasúthálózatot.

Ez utóbbi fejlesztése Budapest, sőt egész Magyarország érdeke – derül ki a BKF nemrég megjelent tájékoztató anyagából. Évente egy kisvárosnyi ember költözik (ki) Budapest környékére, nagy részük a fővárosba jár dolgozni, ügyeket intézni – az elégtelen közösségi közlekedés miatt autóval.

A korszerű tömegközlekedés megteremtése mindannyiunknak fontos, hiszen ha ezeknek az embereknek egy része nem autóval indulna el reggelente a belvárosba, akkor jóval kevesebb dugó alakulna ki, tisztulna a levegő, több közteret lehetne átadni a gyalogosoknak és nem utolsósorban az ingázóknak is kényelmesebb lenne a bejutás.

A terv grandiózus, és legalább 15 év, mire felbukkanhatnak a vonatok a Déli–Nyugati-alagút Podmaniczky melletti végén, ezért is javasolja az önkor-

mányzat átmeneti megoldásként egy park építését, amelyet a későbbi tervekkel szinkronizálni lehetne. Ez pedig abszolút egybevág a BFK elképzeléseivel, amely a megvalósíthatósági tanulmányba több olyan elemet beépít, amely a kerület városfejlesztési koncepciójának is része.

„A belváros számára létfontosságú zöldterület jönne létre, emellett átalakulhatna a Ferdinánd híd funkciója, és több ponton átjárási lehetőség nyílna a VI. és XIII. kerület között – ezzel a cirkuszközpont tervei egyáltalán nem foglalkoznak, míg a BFK pályázata igen. A parkból kiindulva létrejöhetne egy a Duna-partot és a Lövölde teret összekötő zöldfolyosó” – válaszolja a távlati elképzeléseket Győrffy Máté, aki szerint elképzelhető ide egy közintézmény is, de olyan, amely a tájban jelenik meg és nem amely uralja a területet. Illetve figyelembe kell venni az építkezéskor a 10-15 év múlva megvalósuló közlekedési fejlesztést is. Tehát nincs értelme ide komplexumot építeni, ha majd el kell bontani. Azt pedig nehéz el-

Győrffy Máté,
Terézváros városfejlesztésért
felelős alpolgármestere

képzelni, hogy a több millió embert érintő közlekedési fejlesztés azért ne valósuljon meg, mert cirkuszközpont épül ide. Annak lehet másik helyszínt találni mondjuk Rákosrendezőn, de az alagútnak nem.

Az önkormányzat mindezek miatt egyeztetést kezdeményez az érintettek – a BFK, a főváros, az Emmi és minden egyéb szereplő – között, továbbá szeretné bevonni a helyieket is a véleményezésbe – akár népszavazás formájában. Továbbá szorgalmazza azt, hogy bármilyen koncepció valósul meg, addig is nyissák meg parkként a területet a budapestiek számára.

A Körúton olvashatunk

A boltok és vendéglátóhelyek sorát hamarosan egy supermodern könyvtár tarkítja a Körúton. A Teréz körút 2–4. szám alatti hatalmas, utcafrontos helyiségben még bőszen folynak a felújítási munkálatok, de – ha a járványhelyzet is engedi – augusztusban már birtokba vehetik az olvasók Terézváros legnagyobb könyvtárát, egy supermodern, közösségi funkciókkal megspékelt és generációkat összehozó bibliotékát.

Csejtei Orsolya

Az új helyen, ahol egy Fortepan-kép tanúsága szerint a korábban Keravill, később pedig valamilyen turisztikai központ működött, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kertész utcai és egykori Andrássy úti tagkönyvtára egyesül. A terek már nagyjából elkészültek, de a majdani funkciókat egyelőre Haszonné Kiss Katalin szavai nyomán képzeljük beléjük. „Kimagyarázom közösségi térben gondolkodunk: a földszintet amolyan találkozóhelynek képzeljük, kávézóval, kölcsönzőtérrel, folyóirat-olvasóval, amelyet úgy alakítunk ki, hogy ha valaki elmegy a könyvtár előtt vagy bekukkant a villamosról, azt látja majd, hogy az ablakokban olvasnak az emberek” – meséli a régióigazgató.

Korosztályokra szabott terek

Az új helyszínen kifejezetten a 14 év felettieket szeretnék vendégül látni, a felső határ – ahogy az igazgató fogalmaz – a maximálisan elérhető emberi életkor, ami a tudomány jelen állása szerint 127 év.

A tereket igyekeznek a különböző korosztályokra szabni: kényelmes fotelek, kanapék, babzsákok és hurcolható mobil bútorok állnak majd az olvasók rendelkezésére.

Az emeleti mobil asztaloknál, illetve a polcok közötti kutatóbokszokban egyfajta intim tér is adott lesz a munkára: aki dolgozni szeretne, csak laptopot kell magával hoznia, áramot, internetet vagy akár nyomtatási lehetőséget a könyvtár biztosít számára. „A tervező Szenes Design Studio számtalan rendkívül kreatív ötlettel formálta a teret, de a mi elképzeléseinket is beépítette. A tervezés során körbenéztünk, mi zajlik a világban, illetve az olvasói igényeket is feltérképeztük – meséli Katalin. – Így találtam rá egy skandináv oldalon erre a kutatóbokszt-megoldásra is, amely közelebb vihet ahhoz a nem titkolt célunkhoz, hogy a könyvtárat a fiatal felnőttek is többen használják.”

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A majdani könyvtártér egy 150 éves patinás terézvárosi épület aljában, 720 négyzetméteren, teljesen akadálymentesítve, csúcsmódn technológiával felszerelve, közel 390 millió forintból újul meg.

Az idegen nyelv sem idegen tőlük

A fenti részen, a bokszon kívül kialakítottak egy közösségi irodát, amelyet alkalmasszerűen lehet majd közös munkákra, meetingekre igénybe venni. Az alagsorban lévő nagyterem Haszonné Kiss Katalin elmondása alapján előadó-közösségi tér lesz, ahová többek között rendezvények tervezhetők. „Közös projektekben gondolkodunk a Magyar Írószövetséggel, illetve a Szépírók Társaságával, szeretnénk kreatív foglalkozásokat tartani fiataloknak és fiatal felnőtteknek, emellett folytatnánk a már korábban elkezdett programjainkat, többek között a könyvtárszínházat” – meséli lelkesen az igazgató.

A könyvtár a szolgáltatásaival a kerületben élő külföldieket is szeretné elérni, számukra is afféle közösségi pont kíván lenni. Az idegen nyelvű irodalommal a helyi iskolások nyelvtanulását is támogatnák közvetve: visszajelzéseik alapján leginkább angol nyelvű könnyű műfajokra, krimire, vámpírokkal tarkított science fictionre volna leginkább igény a gimnazisták körében – ilyen sarok is lesz az új olvasószentélyben.

Soproni Tamás, Terézváros polgármestere egy február közepi bejárásán az önkormányzat együttműködéséről és támogatásáról biztosította a hét kerület 17 tagkönyvtárát vezető Haszonné Kiss Katalint – az idén

ugyan a gyermekkönyvtárat segítik jelentősen, de már az új, még meg sem nyílt intézmény számára is elkülönítettek egy úgynevezett zöldkeretet, amelyből környezet- és klímavédelmi témájú könyvek megvásárlását támogatnák.

Akár horgolni is lehet

„Az új funkciókkal azt szeretnénk megmutatni – mondja Katalin –, hogy egy könyvtár mennyivel több lehet egy szimpla kölcsönzőhelynél. Nemcsak tanulásra, hanem barátkozásra, ismerkedésre is alkalmas. Kortól, hovatartozástól függetlenül. Nemrég a Kertészben elindítottunk például egy folyóiratcsere-programot idősebbeknek. Az egyik hölgy, miközben péntek délutánonként várta a cserepartnert, horgolt. A péntek a gimnazisták ideje is, általában olyankor jönnek kölcsönözni. Egyre csak nézték a nényt, mit csinál, néhány hét múlva pedig három kislány már vele együtt horgolt. Ezt a szemléletet szeretnénk az új könyvtárba átmenteni. Lehetőséget adni akár generációkat összekötő találkozásokra.”

Dézsza vagy kandeláberfa?

A terézvárosi önkormányzat kiemelt céljai között szerepel a terület zöldítése, ennek egyik fontos eleme a Szondi utca térségének fásítása. A szükséges közműegyeztetések megtörténtek, így február közepén már a megvalósítható lehetőségeket mutathatták be a szakemberek az érdeklődőknek egy online fórum keretében.

A fő kérdés, hogy a Szondi, a Szinyei Merse, az Eötvös, a Vörösmarty és a Csengery utca egyes szakaszain hová és milyen módon tudnak fákat ültetni. A helyzetet leginkább a földben meghúzódó közművezetékek nehezítik, de az is fontos szempont, hogy minél kevesebb parkoló szűnjön meg a fák telepítése miatt.

A február 11-i online fórumon Temesvári Szilvia, Terézváros zöldügyekért felelős alpolgármestere vezette fel az eseményt, ismertette az előzményeket, majd Grabner Balázs, a Korzó Tervezési Stúdió Kft. ügyvezetője mutatta be a terveket.

Az előadó prezentációjában szereplő látványtervek segítségével a fórum közönsége megismerhette, miként mutatnának az utcák az egyes tervek megvalósulása után, és azt is megtudták, hogy ezek mennyibe kerülnének, illetve hány parkoló „beáldozásával” járnának.

A megoldásokból négyet kínálnak a szakemberek: faültetés közműkiváltással; faültetés közművek közé, gyökértereléssel; dézsás megoldás; kúszónövényes kandeláberfa.

A fórumon kiderült, hogy a legolcsóbb a dézsás fa, ám a szakemberek azt is elmondták, hogy ezek a planténerek leginkább akkor jelentenek jó megoldást, ha hőszigeteltek, egyébként azokban a növények nem annyira „boldogok”.

A legideálisabb a közművek kiváltása után a földbe ültetett fa, ám ez a legköltségesebb megoldás, hiszen egy-egy példány kihelyezése a 8 millió forintot is meghaladhatja. A megoldások között szerepel még gyökérterelő alkalmazása, amelyekkel azt gátolják meg, hogy a növény elérje a vezetékeket. Ezzel a módszerrel szakaszosan lehetne facsoportokat ültetni az utcákba.

Érdekes megoldás az úgynevezett kandeláberfa. Ez egy speciális technikával felállított vasváz, amelyre kúszónövényt futtatnak, az pedig egy fához hasonlatos képet mutat. Ennek a költsége valamivel több, mint a dézsás növényeké, ám jóval olcsóbb, mint a közművek áthelyezése. A kimutatások szerint a zöldítés után a parkolók 92-97 százaléka maradna meg az érintett utcákban.

Mint az az online fórumon kiderült, a szakemberek minden utcaszakaszon külön-külön megvizsgálták az egyes megoldások megvalósíthatóságát, költségeit. Temesvári Szilvia alpolgármester összegzésül emlékeztetett arra, hogy a végleges döntést a lakossági vélemények és a rendelkezésre álló költségvetési keret ismeretében a képviselő-testületnek kell meghoznia. Reményeik szerint a megvalósítás jövő tavasszal lesz esedékes. Az, hogy a fórumon ismertetett beültetési változatok közül melyikkel találkozhatnak a terézvárosiak, függ a végleges engedélyezési és kiviteli tervtől, illetve a kivitelezés során minden egyes fa ültetése előtt „élőben” megvizsgálják, hogy az adott helyen van-e valamilyen közmű. Nagyban nehezíti a munkát, hogy a közműveknek nincs valós térképe ezen a területen.

„Elsőként a legrosszabb állapotban lévő Csengery utcában indulhat meg a részletes tervezés és

”

Az önkormányzat elsősorban fák ültetését részesíti előnyben.

kivitelezés, így az jövő év közepére várhatóan nemcsak megújul, de egy fasorral is gazdagodva sokkal zölddebbé válik” – ezt már Rigó István, a terület főkertésze mondta el, hozzátéve, hogy az önkormányzat elsősorban fák ültetését részesíti előnyben. Mint megtudtuk, azt még nem döntötték el, hogy milyen fajtákat telepítenek, erre a következő tervfázisban kerülhet sor. Figyelembe véve, hogy az utcafásítás elsődleges célja a városi klíma javítása, főként a nagyobb lombkoronát növesztő, ezáltal érdemi árnyékot adó fajokban gondolkodnak a szakemberek.

A lakossági fórum prezentációs anyaga az önkormányzat honlapján (www.terezvaros.hu) teljes egészében megtekinthető.

Gajdács Emese

Csodamasinák a fülészeten

Két új vizsgálóegységet használhatnak néhány hete a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat (TESZ) fül-orr-gégészetén dolgozó szakemberek.

Gajdács Emese

A Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat fül-orr-gégészete a legforgalmasabb szakrendelések közé tartozik. Most, a járvány miatt bevezetett óvintézkedések következményeként szinte kizárólag előjegyzés után, időpontra érkeznek a betegek, így nem alakul ki tömeg a váróteremben, nem kell tartani attól, hogy a páciensek itt fertőzik meg egymást. Rendeléseként így is átlag 20-25 beteget vizsgálnak meg az itt dolgozó orvosok, a meghűléses, influenzajárványos időszakban pedig előfordult, hogy negyvenen is megfordultak a rendelőben.

„Az új vizsgálóegység nemcsak számunkra tartogat számos előnyt, de a betegeknek is sokkal kényelmesebb, komfortosabb. Stabílan ülhetnek benne, lábtartót is használhatnak, így elviselhetőbb a vizsgálat. Számunkra az a legfontosabb, hogy ez a berendezés sokkal többet tud, mint az előzőleg használt. Az eszközök jóval modernebbek, mindennek helye van, minden kézre esik, így az orvos is szaladgálás nélkül végezheti el a különféle vizsgálatokat, beavatkozásokat” – mondja el dr. Lőrincz Anikó.

A TESZ fül-orr-gégészeti szakrendelés-vezető főorvosa megmutatta a rendkívül pontos képet adó mikroszkópot, amelyet egy mozdulattal lehúzhat a szeméhez a használó.

Ugyancsak a vizsgálóegység szerves része a fibroszkóp, amely nem sok kerületi szakrendelésen található meg.

Ezzel a száloptikás gégeszeti

vizsgáló műszerrel tekint be az orvos az orrgaratba, például nyelési nehézségek okát keresve, de a gégerák szűrését is ezzel végzik. Gyakorta mossák át a páciensek fülét a vizsgálatokkor. Ehhez eddig a betegnek a fejénél kellett tartani a kis tálkát, amelybe a mosás során használt víz kicsorgott, és ez bizony nem mindig sikerült „elázás” nélkül. Az új eszközben beépített fülmosó egység oldja meg ezt a problémát.

Ezzel könnyen, kényelmesen elvégezhető a beavatkozás, a víz pedig azonnal, higiénikusan távozik egy csatornán keresztül.

A Csengery utcai rendelőintézetbe két ilyen, egyenként 18 millió forintos modern vizsgálóegység érkezett, amelyek a korábbi, több mint tízéves gépeket váltották fel.

„A terézvárosi önkormányzat az egészségügyi szolgáltatnak a működési támogatáson kívül eszközbeszerzésre is biztosított közel 70 millió forintot, de a főváros és a kormány megállapodása alapján az Egészséges Budapest Program keretében végül ennél is több forráshoz jutottunk. Így lehetett az, hogy a tervezett egy fül-orr-gégészeti kezelőegység helyett mindkét rendelőbe sikerült közbeszerzés útján megvásárolni az eszközöket. Pályázati forrásból az idén már vettünk a laboratóriumba szünetmentes áramforrást, az ifjúsági fogászatra amalgámleválasztót, a kardiológiára új EKG-t és kerékpár-ergométert. Most kötöttük meg a legnagyobb értékű szerződést két új röntgenre, emellett folyamatban van motoros vizsgálóágyak és várótermi padok beszerzése is. Március végén zárul le a közbeszerzési eljárás a tüdőgondozóba szánt átvilágító-képerősítő berendezésre, valamint egy-egy speciális szemészeti és urológiai orvosi diagnosztikus műszer beszerzésére” – sorolja a folyamatban lévő fejlesztéseket dr. Czermann Imre.

A TESZ igazgató főorvosa megemlíti, hogy az orvosi eszközök beszerzésén kívül még egy jelentősebb összeget, több mint félmilliárd forintot tesz ki a vagyonkezelő által elnyert forrás, amelyből megvalósulhat a váróterem hűtő-fűtő rendszere, a liftek felújítása, sőt egy új lift kiépítése is. Az energetikai megújulás része az épület egy részének szigetelése, a tűzjelző rendszer korszerűsítése és a tető felújítása is.

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Így oltunk mi

A járvány óta általában üresen tátongó váróban most tizenegy ember ül biztos távolságra egymástól. Pár napja olyan hívtást kaptak, amelyre világszerte milliók várnak: jöhetnek a Covid elleni oltásra. Az első pácienssel, Lászlóval és dr. Bundula Csabával, a kerület egészségügyi tanácsnokával mi is bemegyünk dr. Tatár Péter háziorvos rendelőjébe.

Kertész Anna

Az előző heti „téves riasztás” után most végre tényleg van vakcina, igaz, csak egy fiola, amely 11 páciens oltására elég. Az AstraZeneca DNS-alapú készítményét a javallatok és az oltási sor alapján a Tatár doktor úr rendszerében regisztrált 60 év alatti krónikus betegek kapják meg, akik a 28 nap múlva esedékes második adag beadása után dőlhetnek hátra.

Dr. Tatár Péter, ahogy a rendelő többi orvos és nővére, hetekkel ezelőtt a legbiztonságosabbnak és leghatékonyabbnak mondott Pfizer-készítménnyel szerzett védettséget, a maszkot azonban továbbra sem veszik le a rendelőben, hiszen pár százalék esélyt a betegségre még ez az oltóanyag is hagy. Beszámolójuk szerint egyikük sem észlelt mellékhatásokat. A háziorvos azt mondja, hogy az oltások közül bármelyiket beadatta volna magának, szerinte mindegyik biztonságosnak tekinthető, csak hatásbeli különbségek vannak.

Bundula Csaba fideszes politikus, aki még nem kapott oltást, arra a kérdésre, hogy vajon ő az orosz Szputnyik V vagy a sokat vitatott Sinopharm kínai oltóanyagot is elfogadná-e, azt válaszolja: „Bízom az orosz vakcina használhatóságában és hatásosságában, nem hiszem, hogy az oroszok a saját állampolgáraikat veszélybe sodornák. Egyetlen esetben gondolkodtam volna el azon, hogy beadassam-e, akkor, ha nem kérték volna az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) jóváhagyását. De ebben az esetben sem azért, mert csak az uniós hatóságban bízom, hanem mert felmerült bennem, hogy a következő időszakban csak azoknak a külföldi állampolgároknak engedik majd az uniós országokba való beutazást, akik az EMA által engedélyezett vakcinával vannak beoltva. Miután az oroszok kérték az EMA engedélyezését, és biztos, hogy meg is kapják, ez már nem szempont. Ha az oroszok nem kérték volna az ügynökség jóváhagyását, akkor is elfogadnám az orosz oltóanyagot, mert bármilyen oltás, így a kínai sem okozhat olyan

galibát, mint a betegség. A kínai vakcinával már 13 ország 30 millió emberét oltották be – olyan gazdag ország állampolgárait is, mint az Egyesült Arab Emírségek, és olyan fejlett egészségügyi rendszerű országot, mint Szerbia – és nem lehetett hallani komolyabb problémákról. S bár hagyományos, régebbi konstrukció, mint például a Pfizer, ugyanolyan elven működik, mint az influenza elleni oltóanyag, amellyel én legalább húsz éve minden esztendőben beoltatom magam, így nem is voltam azóta influenzás. Tehát várom az oltást, mindegy, melyik vakcinával.”

Hogy a tanácsnok vajon mikor kerül sorra, megjósolhatatlan, mert egyelőre nagyon lassan, akadozva halad az oltás a kerületben.

Az előző heti oltás a Pfizer és Moderna készítményeivel elmaradt, azt a legidősebbek kapták volna meg. Az említett 11 páciens mellett Tatár doktor úr öt további 60 és 74 év közötti beteget kapott lehetőséget a Szputnyik beadatá-

cukorbeteg vagy transzplantált páciensek – jól viselik az oltást, nincs szükség beavatkozásra. Judit kissé émélyeg az injekció után, de a szociális területen dolgozó hölgy akkor is nagyon boldog, hogy megkaphatta a védőoltást. A legjobban azt várja, hogy újra uszodába járhasson.

Juditot és Lászlót a többiekkel együtt személyesen a doktor úr választotta ki az oltásra regisztrált betegek közül. Telefonon értesítették őket, elmondták nekik, hogy milyen készítményt kapnak, annak mik a jellegzetességei, majd eldönthették, hogy élnek-e a lehetőséggel.

„Nagyon nagy szervezést igényel, hogy ilyen sokféle oltóanyag van, és mindegyik más korcsoportnak ideális. Ennek ellenére napi 50 beteget be tudnánk oltani, ha lenne mivel” – mondja Tatár Péter háziorvos.

Az elmúlt hetekben 10 és 40 között volt a beoltottak száma háziorvosi körzetenként – derül ki az önkormányzat Humán Főosztályának

Dr. Bundula Csaba egészségügyi tanácsnok és dr. Tatár Péter háziorvos

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

összesítéséből. Az oltások felpörgését a nagy mennyiségű kínai oltóanyag beszerzésétől várja a kormány, de hiába érkezett meg az 550 ezer adag, engedélyek híján az elmúlt héten még nem használták. Lapzártánkkor úgy tudható, hogy február 24-én indul el a tömeges oltás a Sinopharm készítménnyel.

Az oltási terv alapján az egészségügyi dolgozók beoltása után a legidősebbek oltása zajlik országszerte az oltópontokon a Pfizer- és Szputnyik V-vakcinákkal, valamint a háziorvosi rendelőben a 60 év alattiaké az AstraZeneca és a Moderna-készítménnyel. Közben megérkezett a járvány harmadik hulláma, növekednek a fertőzöttségi és halálozási mutatók, ezért dr. Müller Cecília országos tisztifőorvos szerint nagyon fontos, hogy aki lehetőséget kap az oltásra, az ne szalassza el, továbbá hogy minél többen regisztráljanak a www.vakcinainfo.gov.hu oldalon, hogy a kínai vakcina engedélyezése után vélhetően felpörgő oltás minél zökkenőmentesebben haladhasson.

sára az oltóközpontban. „Hat embert hívtunk fel ahhoz, hogy meglegyen az öt jelölt – számol be a háziorvos. – Tapasztalataink szerint a többi oltóanyaggal szemben nagyobb a bizalmatlanság, sokan azt mondják, egész életükben orosz vakcinákkal oltották őket, jó lesz most is.”

Közben László túl van az oltáson, ahogy a többi beoltott, ő is fél órát pihen a váróban. Azt mondja, nincs semmi félelme, örül az oltásnak, különösen annak, hogy nem orosz vakcinát kapott. Az esetleges allergiás reakciók miatt van szükség a félórás várakozásra. Tatár doktor megmutatja a sürgősségi szettet, amelyben minden eszköz megvan egy súlyos allergiás roham kezelésére. A most behívott krónikus betegek – magas vérnyomással, daganatos betegséggel küzdő,

Otthon a munka mellé

Még fél év sem telt el azóta, hogy a képviselő-testület döntést hozott arról, hogy a Terézváros otthont ad program keretében pályázat útján elnyerhető szolgálati lakásokat biztosít azoknak a közfeladatokat ellátó intézményekben dolgozó embereknek, akik nap mint nap a terézvárosiak ellátásán fáradoznak. Az első négy ingatlan máris gazdára talált, a sikeresen pályázók közül pedig ketten birtokba is vették új otthonukat.

Dobi Ágnes

„El sem hittem, amikor megtudtam, hogy a két gyerekemmel és Szofi cicánkkal beköltözhetünk a Délibáb utcai másfél szobás lakásba – mondja az egyik szerencsés nyertes, Aros Szilvia, aki immár hetedik éve a Kincseskert Óvoda tálalókonyhájában gondoskodik 90 gyerek étkezéséről. – Minden olyan gyorsan történt, szinte fel sem fogtam, hogy a lakáshelyzetünk tényleg megoldódik, és új fejezet kezdődhet az életünkben.”

A legszebb karácsonyi ajándék

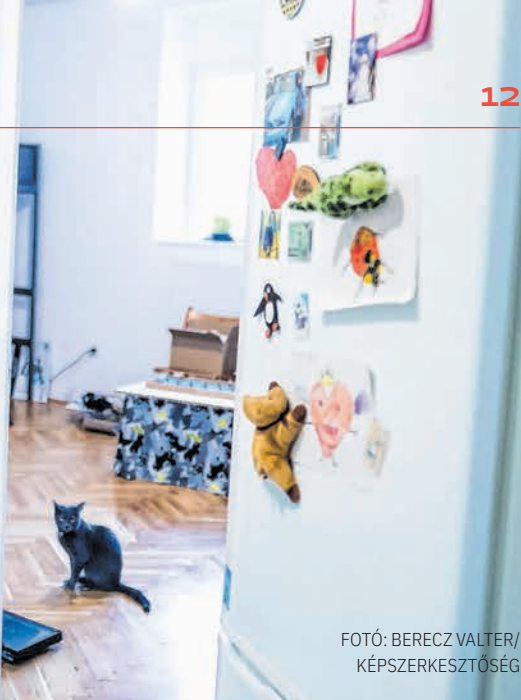
Mint kiderült, korábban szíveségi alapon egy óbudai panelház hetedik emeletén, volt párja lakásában éltek. Közös történetük már hat esztendeje lezárult, ennek ellenére a körülmények miatt mégsem került pont a végére. A kényszerű helyzet állandó bizonytalansággal és kiszolgáltatottsággal járt, de ez idáig megoldást nem sikerült találni a helyzetre.

Szilvia elmeséli, hogy novemberben az óvoda vezetője, Palatinné Kanizsai Zsuzsa hívta fel a figyelmét a lehetőségre, és biztatta, tegyen egy próbát, nyújtsa be a pályázatát. Bár nem sok reményt fűzött hozzá, megfogadta a tanácsot. Élete egyik legszebb karácsonyi ajándéka volt, amikor az ünnepek előtt kiderült, hogy megkapta a lakást.

„Lassacskán minden a helyére kerül” – mondja kissé szabódva házigazdánk, miközben végigkalauzol új otthonukban. A gyerekeké a tágas és világos nagyobb szoba lett, a kisebbikben Szilvia rendezkedett be. A konyhából ugyan még hiányzik az étkezőrész, ám mint mondja, ez csöppet sem csorbitja az örömet. Miközben beszélgetünk, előkerül Szofi, a másfél éves szürke cica is, aki láthatóan remekül érzi magát az új birodalmában.

Szeretnének maradni

„Fantasztikus, hogy nemcsak a munkahelyem, de a Hősök tere, a Városliget és a gyerekek nagy öröme a műjégpálya is karnyújtásnyira van, ami, ha a pan-

FOTÓ: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

démia véget ér és kinyit, egész biztos, hogy az egyik kedvenc helyük lesz” – mondja Szilvia.

A gyerekek ebben a félévben még visszajárnak óbudai iskolájukba, ahová édesanyjuk kíséri őket, de a földalatti közelségének köszönhetően az utazás nem több fél óránál. „Megbeszéltük, hogy nyár elejéig eldöntik, hogy a következő tanévben átmennek egy terézvárosi iskolába vagy megtanulnak önállóan közlekedni és inkább ingáznak. A bérleti szerződésünk egy évre szól, amit először két, azt követően pedig öt esztendőre lehet meghosszabbítani. Bizom benne, hogy tartósan itt maradhatunk” – vallja be Szilvia.

Lesz még lehetőség

„A szolgálatilakás-programmal a kerület oktatási, nevelési, szociális és egészségügyi intézményeiben dolgozó szakembereknek szeretnénk segíteni – foglalja össze a kezdeményezés lényegét Soproni Tamás, Terézváros polgármestere. – A cél az, hogy ne kelljen választaniuk a lakhelyük és a munkahelyük között, így kívánjuk könnyebbé tenni a kiváló, a terézvárosiakat szolgáló szakembereink életét. A szolgálati lakásoknak köszönhetően kevesebbet kell utazniuk, és az albérlet díját sem kell belekalkulálniuk a havi kiadásokba, hiszen a sikerrel pályázók lakhatása akár évekre megoldódhat. A következő pályázatot előreláthatóan március végén írjuk ki, terveink szerint pedig a következő években is lesz lehetőség ilyen lakásokra pályázni.”

„Az első négy szolgálati ingatlan felújítása közel húszmillió forintba került. A Délibáb utcai lakásra, ahol jártunk, három és fél millió, az Izabella utca 77.-ben lévőre pedig több mint másfél millió forintot költött az önkormányzat. A legtöbbször, 7,865 millió forintba az Izabella utca 66.-ban lévő ingatlan rendbetétele került, a második legdrágább, 6,785 millió a Teréz körút 2–4. szám alatt lévő lakás felújítása volt – tudtuk meg Bodnár Zoltántól, a Terézvárosi Vagyonkezelő vezérigazgatójától. – Bár eredetileg ambiciózusabb terveink voltak, a terézvárosiakat is sújtó kormányzati megszorítások miatt várhatóan 20-22 üresen álló ingatlant tudunk felújítani a Terézváros otthont ad program keretében a 2021-ben rendelkezésre álló 110 millió forintból. Ezek közül nyolcra pályázhatnak szolgálati lakásként a kerületben dolgozó szakemberek.”

Akció az idősekért

Az áldozatok világnapja kapcsán tartott akción a csalásokra hívták fel az idősek figyelmét a Hunyadi téri piacon.

„Engem már kétszer próbáltak becsapni azazal, hogy az unokám bajban van és azonnal pénzt kéne adnom, hogy segítsen neki. Egyszer az volt a mese, hogy balesete volt, másodszor az, hogy megverték, de mindig egy mentősnek adta át a telefont a férfi, aki hívott. Én nem dőltem be nekik, idős vagyok, de nem hülye!” – mesél saját tapasztalatairól a Csengery utcában lakó Marika néni. A 78 éves aszszony már sokat hallott a tévében az úgynevezett unokázós csalókról, és saját módszere is van a zsványok leleplezésére. Olyan kérdéseket tesz fel az öt rossz szándékkal felhívóknak, hogy hogy hívják a bajba került unokát vagy hol történt a baleset. Ezek után a csalók mindig zavarba jönnek, hebegnek-habognak. Marika néni mindkét esetben rendesen kiosztotta, elküldte őket telefonon keresztül.

Dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna, Gaár Iván, Farkas Piroska és Tőreki Milán

„Sajnos nem mindenki ilyen óvatos és kárkán, ezért kerületünkben is többen unokázós csalók áldozatai lettek” – ezt már Farkas Piroska százados, a kerületi kapitányság bűnmegelőzési előadója árulja el, aki egy jó hírről is beszámol: tavaly sikerült elkapni egy ilyen bűncselekményekre specializálódott bandát, s az akkor megkárosított terézvárosi hölgy az utolsó fillérig visszakapta a tőle kicsalt 2 millió forintot.

„A legkiszolgáltatottabb korosztály az időseké, főként az egyedül élők vannak veszélyben. Ezért is igyekszünk hozzájuk eljutni a mostani akciónkkal, amit a bűncselekmények áldozatainak világnapja apropójából tartot-

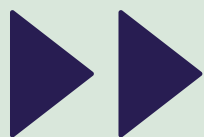
FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

tunk február 20-án, a Hunyadi téri piacon, 22-én pedig az Andrássy út és Szív utca sarkán” – sorolja Tőreki Milán, a Terézváros Közrendjéért és Közbiztonságáért Közalapítvány (TEKA) kuratóriumi elnöke, miközben fáradhatatlanul osztja a direkt erre az alkalomra összeállított csomagot a hasznos tanácsokat adó szórólapokkal és egy-egy tábla csokoládéval.

A szombati akcióban részt vett a TEKA-t felügyelő alpolgármester, dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna és Terézváros közbiztonsági tanácsnoka, Gaár Iván is. A politikusok emlékeztettek arra, hogy kerületünkben 8 ezer nyugdíjas lakik, akik a járvány miatt hónapok óta bezártan élnek, ezért is fontos, hogy megvédjük őket, felhívjuk a figyelmüket a rájuk leselkedő veszélyekre. **Gajdács Emese**

HIRDETÉS

Eötvös 10

A kultúra motorja

www.eotvos10.hu

FOTÓK: ANCSIN GÁBOR/KÉPSZERKESZTŐSÉG

az elcsatolt területekről menekült vasúti dolgozókat helyezték el benne.

„Pár hetes korom óta itt élek. Emlékszem, hogy gyerekkoromban az asszonyok még a padláson teregettek, mindenki használhatta az összesen négyezer (!) négyzetméteres területet, egyfajta közösségi tér is volt ez. Aztán egy-egy renoválás után valahogy mindig itt kötött ki az építési törmelék, a szemét, és lassan használhatatlanná vált a padlás. Mintegy ötvenéves probléma ez már” – osztja meg velünk emlékeit Závory György, aki a Podmaniczky-hatház minden zegét-zugát jól ismeri, jelenleg ő a közös képviselő. Elmondása szerint az itt élők időről időre keresték a megoldást, de az óriási területen felhalmozódott hulladék eltakarítása eddig túl nagy falatnak bizonyult.

„Ezért is örültünk nagyon a lakókkal együtt, amikor a körzet önkormányzati képviselője, Bálint György, tudomást szerezve a problémáról, felajánlotta a segítségét. Azóta folyamatosan ügyködik a padlás rendbe tételén a vállalkozásában dolgozó emberekkel közösen. Mi annyit tudunk nekik segíteni, hogy biztosítunk egy helyet, ahol nyugodtan átöltözhetnek, leülhetnek pihenni, illetve én főzöm nekik az ebédet, hogy legyen erejük a kemény fizikai munkához” – újságolja Galambos Éva, a ház gondnoka, aki szolgálati lakásában maga is itt él.

„Képviselőként fontosnak tartom, hogy aktívan részt vegyek az itt élők mindennapjaiban. Sokat vagyok köztük, folyamatosan érdeklődöm a problémáikról, és amiben csak tudok, igyekszem segíteni” – mondta el Bálint György, a 8-as számú választókerület önkormányzati képviselője. Most is ez történt: alkalmazottjaival együtt nekiláttak a padlás kitakarításának, ami a becslések szerint hónapokig is eltarthat, hiszen a hat emelet magasban négyezer négyzetméternyi placcot kell megtisztítani. Eddig naponta úgy száz zsák törmelékét és szemetet gyűjtöttek össze, amit le is kell hordani.

Závory György elmesélte, hogy a sok kacat között néha igazi „kincseket” is találhatnak Bálint Györgyék. A fa mosóteknők mellett előkerült egy olyan, kézzel tekerhető szerkezet, ami annak idején a centrifuga őse lehetett. Ezt még azok az asszonyok használták, akik évtizedekkel ezelőtt a padláson teregették a mosott ruhát. A régiséget természetesen azóta is őrzik az itt lakók.

A ház közös képviselője a tervekbe is beavatott minket. Ha egyszer megtisztult és újra használható lesz az óriási padlás, annak legalább egy részét közösségi térnek szánják. „Most problémát okoz a közgyűléseink megtartása, ugyanis nem tudunk olyan helyiséget szerezni, ahol a lakók összejöhetnek. Szeretnénk egy biztonságos, szép helyet kialakítani a padláson, ahol találkozhatnak, megbeszélhetnek ügyes-bajos dolgainkat, akár egy játszósarkot is ki lehetne alakítani a gyerekeknek. Annak idején mi, gyerekek is nagyon szerettünk fent bújócskázni a magasban...” – eleveníti fel emlékeit a közös képviselő.

TMSZ

Új életre kel a padlás

Ötven esztendeje még egymást váltották a mosott ruhákat teregető asszonyok a Podmaniczky-hatház néven ismert épület padlásán, ma viszont használhatatlan a tér, térdig ér a lom és a szemét, de már nem sokáig lesz ez így.

Bálint György, a 8-as számú választókerület önkormányzati képviselője és Závory György közös képviselő

A Podmaniczky utca 83–93. szám közötti hatalmas épület hat lépcsőházában 160 lakás található, amelyekben mintegy 600 ember él. A hat emelet magas házat a MÁV emeltette bő száz esztendővel ezelőtt, és

Középpontban az idősek

FOTÓ: BEREZ VÁLTÉR/KÉPSZERKESZTŐSÉG

A vírushelyzet miatti bezártság, a közösségi események hiánya az idősek számára különösen nehezen viselhető el. Ezen enyhítene kifejezetten nekik szóló programokkal a Terézvárosi Idősek Tanácsa.

A grémium alelnöke, Szász Károly elmondta, hogy az Eötvös10 Kulturális Szintérrel közösen kulturális programokat dolgoztak ki a bezártság érzésének csökkentésére.

A Házhoz visszük a kultúrát program keretében színházi előadásokat juttatnak majd el idősekhez. Első körben az idősotthonokba, a Családok átmeneti otthonába és a Terézvárosi Gondozó Szolgálat klubjába.

A Fogadj örökbe egy nagypapát, nagymamát kezdeményezésre azokat a középiskolásokat várják, akik az 50 órás kötelező közösségi szolgálat keretében szívesen segítenének az idős

embereknek bevásárlással, takarítással, felolvasással vagy csak egy kis beszélgetéssel.

„A járványzárlat feloldását követően szabadidős és kulturális programokat szervezünk. Elsősorban a saját környezetet, vagyis Terézváros megismerése a cél, majd kiszélesítve kisebb kirándulásokat tervezünk a környező helyekre, például Szentendrre, Dobogókőre” – mondta el Szász Károly, hozzátéve, hogy

rengeteg további elképzelés, programajánlat van még a tarsolyban, amelyeket az idősek életminőségének javítása érdekében az E10 szakembereivel közösen valósítanak meg.

Díjazzuk a kultúrát

Terézváros a főváros egyik kulturális centruma, az önkormányzat kitüntetései palettájáról mégis hiányzik az ezen a területen kiemelkedő munkát végzők elismerése – mondta Miyazaki Jun humán területért, ezen belül a kultúráért is felelős alpolgármester, aki éppen ezért új díj alapítását kezdeményezi.

„A kitüntetést azok az alkotók nyerhetik el, akik munkásságukkal rangosabbá tették a kerület kulturális életét, öregbítették Terézváros hírnevét. A jelöltekre a kerületben élők, illetve a képviselők tehetnek javaslatot, a kitüntetett személyéről a Humán bizottság véleményezését követően a képviselő-testület tagjai döntenek” – ismertette a részleteket.

Miyazaki Jun arra is kitért, hogy az újonnan alapított díjat első alkalommal az önkormányzat legrangosabb elismeréseivel, a díszpolgári címmel, a Fromm Pál- emlékéremmel és a többi terézvárosi díjjal egy időben adják át.

„Bízom benne, hogy az elismerés a közfigyelmet az értékre, a tiszteletre méltó életutat bejárat alkotókra irányítja” – hangsúlyozta az alpolgármester.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

TMSZ

SOROZAT

BRITANNIA VÁLSÁGHELYZETBEN

Napkitörés okoz váratlan energiaválságot, majd példátlan humanitárius vészhelyzetet Nagy-Britanniában. Ám a lebilincselő minisorozat nem az apokaliptikus filmekhez hasonlóan rémisztget, inkább a milliókat érintő döntések emberi oldalára, nyomasztó felelősségére koncentrálnak. A szeniális brit (ír, angol, skót, walesi, brit jamaicai stb.) színészek tucatját szerződtetve, tavaly bemutatott, már a második évadra is előjegyzett Sky-sorozat a címét a Downing Street 10. alatti alagúton át elérhető védett kabinetirodáról kapta, amelyben összeül a kormánytagokból, tudósokból és a katonaság vezetőiből álló válságstáb. A brit „operatív törzsnek” olyan súlyos döntéseket kell meghoznia, mint hogy az ország melyik régiója maradjon átmenetileg áram, fűtés és benzin nélkül a többiek javára, és mikor vessenek be éles löszert a fosztogató-lincselő tömeggel szemben. Nekik kell dűlőre jutniuk a Vörös Zónában az irányítást megkaparintó félkatonai rendfenntartókkal, valamint az autópályát lezáró, így a szolgáltatások helyreállítását is szabotáló kamionsofőrök szakszervezetével. Az élet és a közbiztonság számos területét egyszerre fenyegeti katasztrófa, és a mocskos eszközökkel is vívott politikai játszmák közepette izzasztóan nehéz az egyre súlyosbodó válsághelyzetre összpontosítani. Az árulás és a lojalitás folyamatos turbulenciája közepette felcsillan a legpompásabb angol humor, és az árnyalt, többdimenziós vezető, végrehajtó figuráknak magánéleti gondokkal is meg kell küzdeniük, a házassági válságtól a szülő elvesztésén át a börtönt kockáztató gyermekükig. A fordulatos történet rámutat világunk veszélyes áramkitettségre, a társadalom szövetének sérülékenységére, a vészhelyzetben kitűnő nemes és gyarló emberi tulajdonságokra és a brexit után magára maradt Nagy-Britannia késő bánatára.

BO

(Cobra – A válságstáb, AXN)

SZÍNHÁZ

AZ APA, A FIÚ ÉS A SZERETŐJE

Eredetileg tavaly november 29-én lett volna a Radnóti Színházban Schiller Don Carlosának bemutatója – amelynek szövegét Vas István fordításából gyúrta át maivá a darab dramaturgia és rendezője –, de a pandémia közbeszólt. Az elmúlt három hónapban a színészek készenlétben várták, mikor mutathatják meg a közönségnek, hogyan gondolkodnak Fülöp királyról, aki feleségül vette fia, Don Carlos szerelmét, Erzsébetet, és Posa márki lázadásáról. Próbáltak tovább, hol személyesen, hol digitálisan összekapcsolódva, és most úgy döntöttek, március 6-án online, közönség nélkül megtartják a bemutatót. Fülöpöt a királyi szerepekben már nemegyszer bizonyított László Zsolt alakítja (volt ő Homburg vagy

akit elvett, sohasem őt szerette. Őt soha nem szerette. „Majd alszom én, ha véget ér a kín / S hűlt testem bíbor bársonyokba rejtik; / Majd alszom én a szenvedések múltán, / Majd alszom ott, hol a kétely nem vár, / Hol koporsóm lesz a bús Eszkuria!”

CSO

A március 6-i bemutatóra, amelyet este 8 órakor tartanak, az eszinhaz oldalán válthatnak jegyet.

(Don Carlos, Radnóti Színház)

DOKU

LÉLEKSZTRIPTÍZ

A rúdtáncról legtöbbször a bárókban táncoló félmeztelen lányokra gondolnak, akiknek kiéhezett (nő) férfiak a bugyijukba tömődnek a bankókat. Ezzel az előítélettel is leszámol a Netflix kétórás dokumentumfilmje, amely egy kezdő rúdtáncsoportot a féléves tanfolyam végéig követ, amikor a kaliforniai tengerparton közös ceremónián búcsúztatják el minden hozott és menet közben feltört fájdalmukat. Eleinte fura, mit keres egy ötvenes friss özvegyasszony, egy várandós anyuka, egy fiús leszbikus vagy egy százkilós nő a rúd mellett nyaktörő magas sarkúban, alsóneműre vetkőzve. De ahogy jobban megismerjük őket, kiderül, hogy nincs nő, akit ne bántottak volna. Többen szexuális erőszak és érzelmi bántalmazás áldozatai, mások a külsőjük miatt elakadtak, válságba kerültek az életükben. Tánctanulás közben ezek a mélyen a sejtekben, az izmokban, a szövetekben tárolt fájdalmak a felszínre törnek, és újra felfedezhetik nőiességüket, visszavehetik a korábban elvesztett irányítást az életük fölött, kifejezhetik elfoj-

tott érzéseiket. Ahogy a talpuk felemelkedik a talajról, a szabadság rég vagy sosem tapasztalt minőségeit élhetik át. A táncteremben nincsenek tükrök, nincs ítélkezés. De van mellettük egy inspiráló, támogató női csoport és a tanárokkal, akiket szak-

pszichológus is tréningez, hogyan foglalkozzanak a poszttraumás stresszel, valamint a lelki sérülések testi tüneteivel küzdő nőtársaikkal. Közben átpillantunk a profi rúdtáncosok világába, ahol magasabb szinten, de pontosan ugyanez történik: lenyűgözően akrobatikus és művészi produkcióikban a táncosok saját történeteiket mondják el, hogy ezzel egymásnak és bárkinek segítsenek, emellett roppant összetartók, holott rivalizálhatnak is. Ők a rúdtáncban találták meg azt az önkifejezést, együttérzést és (ön)elfogadást, amelyet mindannyiunknak érdemes keresni kezdeni az egészségesebb, teljesebb életért.

BO

(Meztelenül, felszabadulva, Netflix)

Buckingham hercege a III. Richárdból, de Lear király is), akiért negatív szerepben sem lehet nem odalenni. Bár a karakter első blikkre a shakespeare-i gonosz hatalmasokra emlékeztet, Nagy Péter István rendező ugyanazt a tragikumot érezte ki sorsából, mint ami a Verdi-operában Fülöp király áriájában ölt testet: nem jön álom a szemére, mert attól szenved, hogy a nő,

Legyen életszagú!

Balatoni lány, de amióta Budapesten él, Terézváros az otthona. Zenélni és tanulni jött a fővárosba: zenekarával, az idén hétéves Margaret Islanddel az ország szinte összes létező színpadán megfordult már, az alkalmi mezei tákolmánytól a Művészetek Palotája hangversenyerterméig. A zenemegosztó oldalakon fent lévő dalaikat sok millióan nézik, és lemezenként legalább egyet legalább ugyanannyian énekelni is tudnak: minden új albumukon szerepel ugyanis egy Bródy-feldolgozás. Lásbas Viki egyike volt a járvány miatt csak most, február végén lezárt **Ez is Terézváros!** videoklip-pályázat zsűrijének – a karanténélmények mellett többek között arról is mesélt, melyik ötlet fogta meg leginkább, s hogy ő hol forgatna legszívesebben Terézvárosban.

Csejtei Orsolya

– Évi 200 koncert – már amikor lehet – az állandó nyüzsgés vágyát feltételezi. Jobban rimel rá a nagyváros, mint Fonyód?

– Mindenképpen könnyebb a Szondi utcából intézni a zenekar ügyes-bajos dolgait. Szeretem a városhoz, hogy minden közel van, könnyen elérhető. Ez fontos, ha az ember koncentráltan akar dolgozni. Ráadásul körülöttem szinte mindenki a VI. kerületben lakik: itt volt az énektanárnőm, amikor Budapestre jöttem, közel volt a Dürer-kert, amíg volt, de meglepően sok zenész is erre felel. Nemegyszer előfordul, hogy kiderül azokról, akikkel együtt dolgozunk, hogy az egyik három-négy, a másik kétutcányira lakik tőlem. De azért ez a sűrűség egy idő után nyomasztó tud lenni. Olyankor kimegyek a Budakeszi vadasparkba megetetni az özikéket. Fontos a pörgés és a nyugalom egyensúlya. A városban is inkább a zöldben tudok kikapcsolni, ezért is kedvenc helyünk a zenekar nevét is adó Margit-sziget vagy a Városliget. Nekem az az igazi szabadság, hogy megyek a végeláthatatlan mezőn, nem tudom, meddig, és majd egyszer, hat óra múlva hazaérek. Úgyhogy miután tavaly márciusban lemondták a Pilvakert, amit végigpróbáltunk, fogtuk magunkat, és lementünk a fiúkkal hozzánk, Fonyódra. Ott voltunk egyhuzamban négy-öt hónapot, lényegében dalokat írtunk. Az új albumot is ott szeretnénk felvenni, a házunk nappalijában. Már a legutóbb megjelent Bol-dogságtól is így rögzítettük. A padlót üte vettük fel a dobokat, tapssal a ritmust.

FOTÓ: ANCSIN GÁBOR/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A járvány miatt az Ez is Terézváros! klippályázat beadási határideje február 28-ra módosult. A pályamunkákra az E10 Facebook-oldalán március 1-jétől március 14-én éjfélig lehet szavazni.

– Miről szól majd az új album?

– A fő gondolatja az egymásra való támaszkodás, egymás emelése. Függetlenül a járványtól. Az összefogás fontosságát szeretnénk hangsúlyozni, amit annyiszor hiányolunk itthon. Fogjuk meg egymást, legyünk egymás támaszai!

– Lesz rajta Bródy-dal?

– Egyfajta ki nem mondott egyezés van közöttünk: minden lemezen van egy Bródy-feldolgozás és egy olyan új dal is, aminek ő írja a szövegét. A mostanira egy Fonográf-számot dolgoztunk át, a kicsit reményvesztett Hét évig tart című dalt, többek között azért is, mivel hétéves a zenekar.

– Ki a zenekarnak Bródy János?

– Egyszer kicsit megharagudott rám, amikor azt mondtam, hogy a nagypapánk, szerinte maximum a keresztapánk lehet. Olyan támasz, akire bármikor számíthatunk. Az a külső szem, akiben szakmailag és emberileg is megbízunk. Ad egy olyan eszmeiséget, értékrendet, ami mentén jó menni.

– Készült már az új dalok valamelyikéhez klip?

– Még nem, de már vannak terveink. Mindig nagyon messzire engedem a fantáziám: akár egy repülőgépből is kiugranék, vagy egy daruval felemelhetnének bárhová, de az anyagi lehetőségeink megkötik a kezünket.

– És ha Terézváros lenne a helyszín...?

– Akkor ellopnám az egyik pályázó ötletét, akik azt hiszem, nem nyertek: egy kocsihoz kötözött embert áthúztak volna a városon, miközben ő csak úgy fetreng. Érdekes lehet, mi minden ragad ránk, szó szerint Terézváros utcáin, a kutyakakin túl. De szívesen fel is látgatóm magam, fentről nézve, más perspektívából egész más képet mutat a város. Alulról nem látod a házak tetejét a hatodik kerületben, és én nagyon kíváncsi vagyok rájuk. Imádom a madártávlatot. Vagy bemennek a kerület sűrűjébe, a kisboltba, ahol kínai az eladó, onnan átmennék a bőrdíszműveshez, majd benéznék egy lemezboltba. A lényeg, hogy életszagú legyen.

Maradt a kaptafánál

Édesapjától tanulta a mesterséget Zámbari Vilmos ortopédcipész-mester. Szomorú tényként kezeli, hogy ő viszont nem tudja, az örökölt kapott műhelyét kire testálhatja majd. Soha nem volt szüksége hírverésre, szerinte a legjobb reklám a tisztességesen elkészített, minőségi termék.

Dobi Ágnes

„Miközben egyre több a beteg lábú ember, az ortopéd cipészet a kihaló szakmák közé tartozik – foglalja össze Zámbari Vilmos tömören mesterségének cseppet sem szívderítő helyzetét. – Ehhez a munkához tudás, türelem, kitartás, akarat szükséges, s nem mellékesen szeretni is kell.”

Atyai választás

Zámbari Vilmos negyvenöt éve dolgozik ortopéd cipészként, de már tízéves korában is folyton édesapja műhelyében sertepertélt. Ha úgy adódott, gyerekként is meg kellett fogni a munka végét, édesapja ugyanis szigorú ember volt.

„Akkoriban a családban még nem számított, hogy mit akar egy gyerek. Amikor elvégeztem az iskolát, autószerelőtől a kárposztosig minden akartam lenni, de cipész biztosan nem. Édesapám szépen végighallgatta a nagy ívű terveimet, majd kijelentette, ha nem leszel cipész, akkor fel is út, le is út. Mit volt mit tenni, jelentkeztem a Práter utcai szakmunkásképzőbe” – idézi fel Vilmos a nem éppen zökkenőmentes pályakezdést.

„Hazudnék, ha azt mondanám, repestem a boldogságtól a szakmunkásvizsga letételekor, vagy amikor apám azzal a pedagógiai céllal, hogy megtanuljam a cipőkészítés minden csínját-bínját, a Di-vattervező Vállalathoz küldött dolgozni. De nem volt apelláta. Akkor még nem tudtam, ma már igen, milyen jól tett velem. A vállalatnál ugyanis a világ legjobb cipészei között számon tartott Vass László keze alatt dolgozhattam. Éppúgy, mint édesapám, ő is szigorú mester volt” – mesél a tanulóévekről a cipész.

Ma már nemhogy nem bánja, de kifejezetten hálas azért, hogy az első perctől kezdve megkövetelték tőle a minőségi munkát, mint ahogyan azért is, hogy a tudásukat továbbadták. Miután visszatérhetett édesapja műhelyébe, elvégezte az ortopédcipész-tanfolyamot, megismerte a láb anatómiáját, megtanulta hogyan lehet, pontosabban hogyan kell a beteg lábra kényelmes cipőt készíteni.

Nincs két egyforma láb

Attól a pillanattól kezdve, hogy a mestervizsgát letette, kifejezetten az hajtotta, hogy ne egy legyen a sok közül, hanem igazán jó ortopéd cipész váljék belőle. Édesapja tudását úgy szívta magába, mint a szivacs, de azt sem bánta, ha egy-egy rossz fogását a műhelyben dolgozó idősebb segítők javították ki.

Egyre jobban megszerette a szakmáját. Egy szép nap azon kapta magát, hogy jóleső öröm tölti el, amikor elkészül egy cipő, egy talpbetét.

„A kétkezi munka gyönyörűsége, hogy az ember látja, megfoghatja, amit csinált, hogy tudja, nem hiábavalóságokra fecsért, hanem hasznos dologgal töltötte az idejét. Nem szólván arról az elégedettségről, amit akkor érez, ha az a kuncsaft, aki sírva érkezett, az új cipőjében mosolyogva távozik” – árulja el a mester.

FOTÓ: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

”

**Édesapám
nemcsak biztos
megélhetést adott
a kezembe,
de tartást is.**

Arra a kérdésre, mivel tud többet az általa készített betét a híres gyárak készen kapható termékeinél, először csak mosolyog. Majd szép türelmesen elmagyarázza: nincs két egyforma láb. Attól, hogy Jóska bácsinak és Pista bácsinak is 42-es a lába, egyáltalán nem biztos, hogy ugyanarra van szükségük.

Talán a kisunoka

„Ha valaki bemegy egy cipőboltba, megadja a lábméretét, az eladó benyúl a fakkba, és ad egy betétet. Holott fogalma sincs arról, hogy az illetőnek mi a gondja a lábával, van-e harántsülyedése, saroktűskéje, van-e egy belső bokadeformitása. De ugyanez a helyzet a sarokemelővel is. Nem mindegy, hogy egy centit vagy 6 millimétert kell egy cipőbe beletenni. Nálam minden a méretvétellel kezdődik, amikor kiderülnek azok a problémák is, amelyekről lehet, hogy nem tud a kuncaft. Legyen szó talpbetétről, sarokemelőről, gyógycipőről, az hajszálpontosan az illető lábára készül” – sorolja.

Mint mondta, nagy megtiszteltetés volt számára, hogy 2018-ban Terézváros mestere lett, de arra még büszkébb, hogy kuncaftjai évek, évtizedek óta viszszaajárnak hozzá, vidékről, a határon túlról, Svájból, de még Ausztriából is.

„Édesapám nemcsak biztos megélhetést adott a kezembe, de tartást is – összegez a mester. – Nincs olyan nap, amikor ne jutna eszembe, mivel felerész azokkal a szerszámokkal dolgozom, amiket tőle örököltem. Egyelőre csak abban reménykedem, ha lesz hozzá ambíciója, talán a kisunokámból, a nyolc hónapos Tomikából sikerül olyan cipészt nevelni, aki továbbviszi a műhelyt.”

PODMANICZKY SZILÁRD

A világ teremtése

Aznap 16:28-kor ment le a nap. Már sötét volt az utcán. A feleségem a barátnőjével sétált valahol, egyedül voltam otthon, a rádió halkan duruzsolt a konyhaablakban. Elővettem a zöld-séges kosárból egy szál répát, a hűtőből kivettem a savanyút és két tojást, előkészítettem a grillsajtot, a lilahagymát, sót, borsot és a szezámolajat, egy nagyobb porcelántálat, amiben majd összeállítom a salátát, a grillserpenyő a sütőben várakozott. A hámozóval megpucoltam a répát, beleállítottam a tálba a reszelőt, amikor eszembe jutott, hogy nem ez a jó sorrend. Amíg lereszelem a répát, fölforrhat a víz a tojásokkal. Kis füles fémkancsóba töltöttem a vizet, beletettem a tojásokat, kissé megsóztam, és föltettem a tűzhelyre kilences fokozatra. Valami neszt hallottam az utca felől, kinéztem az ablakon, de nem láttam semmit. Az utcalámpák sárga fényt szórtak az útra, azt is eltakarta a kerítés sűrű bordázata. Senki nem járt az utcán, mintha egy állandó, mozdulatlan díszletet állna be ilyenkor estefelé. Ránéztem a tojásra, még semmi. Valakitől egyszer azt hallottam, hogy sót kell rakni a tojás főzővizébe, attól könnyebben lejön a héja. Van, amikor igen, van, amikor nem. A hátam mögött hatalmasat pattant a jég a mélyhűtőben. Fogtam a répát, és alázatos lassúsággal megindítottam a reszelést. Finom, édes répa volt. Csak úgy harsogott. Megfordult a fejemben, hogy még egy fél répát hozzáreszelek, de majd meglátjuk a végén, amikor összeállítom. Ránéztem a tojásra, a víz még nem forrt. A reszelőről kívül-belül letisztítottam a répaforgácsokat, az ujjaimról is lepöcköltem a tálba. De egy mindig maradt, ami egyik ujjamról a másikra ragadt. Lenyaltam, bár így pálinka előtt nem a legjobb fölvezető a répa. Megpucoltam a lilahagymát, félbevágtam és fölkarikáztam. A sárga és a lila jól mutatott a tálban, egy kis sót, borsot tekerem rá. Megnéztem a tojást, de semmi. Még apró buborékok sem gyöngyöztek az alján. Hány perce raktam föl? Már egy ideje. Aztán eszembe jutott, hogy persze, a só megemeli a víz forráspontját. De máskor is megemelte, mégis fölforrt. Talán a légnyomás. Magasabb nyomáson magasabb a víz forráspontja. Körbenéztem, nincs barométerünk. Na, mindegy, odáig azért ne jussak el, hogy egy saláta összeállításához barométer kell. Kivettem a vegyes savanyút az üvegből a vágódeszkára és néhányat roppantottam rajta a kés élével, aztán ezt is elkevertem a répával és hagymával. Már csak az apróra tört tojás hiányzott. Mi történik? Nem forr a víz? Ez mit jelent? Kinyitottam a bejárati ajtót és kinéztem a sötét kertbe. Hallgatóztam, páragömb szállt föl a számból. Se harangozás, se kutyaugatás, se autó. Visszamentem a vízhez, nem forrt. Megfordult a fejemben, hogy föl hívom a feleségem, már rég itthon kellene lennie. De mit mondjak neki? Nem forr a víz? Aztán megkérdezi a barátnője, miért hívott a férjed. Mert nem forrt a víz? Ez hülyeség. Gondolkozzunk tiszta fejjel! Még jó, hogy nem ittam pálinkát. Ha nem forr a víz, ez azt jelenti, hogy valamilyen fizikai paraméter megváltozott. Pontosabban valami megváltozott. De mi? Levegőt kapok, a vérnyomásom rendben, nem fáj a fejem, az izmaim mozognak. Aztán eszembe jutott a CERN svájci hadronütköztetője. Hogy egyszer még valami nagy marhaságot fognak ott csinálni az atomok szétrebontásával. Létrehoznak egy parányi fekete lyukat, ami másodpercnél kevesebb idő alatt beszippantja az egész Földet, az egész Naprendszert. Ja, spagettizálódunk az eseményhorizonton. Az utcát kémleltem, de nem láttam semmit. Miért nem forr a víz? Elővettem a grillserpenyőt és meglocsoltam kevés extra szűz olívaolajjal. Ha füstöl, csak a vízzel van baj. Próbáltam föl idézni az oxigén és hidrogén kapcsolódási lehetőségeit, a háromatomos oxigénmolekulát, az ózont. Szép esténk van! És akkor csöngettek. A kapu mögött állt valaki. Naná, aki csöngetett. Fölkaptam a kabátomat és kiléptem a kulccsal. A feleségem volt az. Ne haragudj, mondta, itthon hagytam a kulcsot! Semmi baj, van ilyen, mondtam, gyere gyorsan, mutatni akarok valamit, és elindultam a bejárat felé. Előre engedtem a feleségem, de már akkor éreztem a füstszagot. A feleségem benézett a konyhába és összezsápta a tenyerét. Odarohantam a tűzhelyhez, de már késő volt. A grillserpenyőben füstölt az olaj, a tojásból szinte az összes sós víz kibugyogott és ráégett a főzőlapra. Lekapcsoltam a tűzhelyt és lehúztam az edényeket. A feleségem kinyitotta az ablakot és az ajtókat. Mit akartál mutatni? – kérdezte.

Valahogy így kezdődhetett, gondoltam, a világ teremtése.

Nagy utat tettek meg

Arcfátyolban és csipkével díszített bársonykosztűmben vonuló dámák, polgári anyák, kontyos kasszírnők, nőegyleti aktivisták, decens nevelőnők, varrólányok, orfeumi színésznőcskék, a pályaudvar környékén tébláboló cselédlányok és kurtizánok – Terézváros lányait és asszonyait idézzük meg valamikor az előző századforduló tájkáráról, amikor a nőket még nemhogy nem ünnepelték nőnappal, de a férfikkal való egyenlőségük sem volt egyértelmű.

Csejtei Orsolya

Ha egy nő a 19. század végén, a 20. század elején ki akart törni a feleség-anya szerepkörökből, és esetleg még hivatásra is vágyott, azt nemcsak értetlenkedve nézte, de kifejezetten meg is vetette a társadalom. Nem csupán a férfiak, a konzervatívabb szellemiségű nőtársak is rosszállóan csóválták a fejüket, ha egy asszony egyedül jelent meg olyan helyeken, amelyek férfiprivilegiumnak számítottak. Például egy kávéházban.

A Viharos álnév alatt publikáló Gerő Ödön például legkevésbé a „terézvárosi nővel” elégedett, akinek bűnlajstromán többek között olyan rettenetek szerepelnek, mint hogy a férjét, bocsánat, az urát a vezetőkéven „...te, Schlesinger!”-nek szólítja. Rádásul, míg más kerületek asszonya csak időnként megy kávéházba, cukrászoltba, a terézvárosinak egyenesen törzsszatala van, ahová gyerekeivel együtt jár, s „mert takarékos, egy kávéhoz három üres csészét rendel”. Pedig, ahogy Gerő írja, „a kávéház nem ad mulatságot, csak arra van hivatva, hogy az unalmat elűzze. A nőnek soha sem szabadna unatkoznia, mert folyton elfoglalja hivatása. A férfinak hivatala van, melynek feladatait hivatalos órákon belül végezheti, a nőnek hivatása van, melynek teljesítése egész életét elfoglalja. A kávéház fölkeresése az otthon sivárságát jelenti. Az otthon templom, melynek a nő a főpapja. A férfi a kávéházban találkozik az ismerőseivel, a nő látogassa meg ismerőseit, vagy hívja meg őket magához. Akivel sem az egyiket, sem a másikat nem teheti, azokkal egyáltalában ne társalogjon”. Kicsi engedményt azért tesz a női nem szigorú bírójá: „A nőnek kávéházba járását esetleg meg lehet bocsátani, de ne akarjon a nő olyant tenni, amit meg kell bocsátani...”

Páholyhoz felékszerezett dekoltázs dukál

Ne akarjon például férfikíséret nélkül sétálgatni az Andrássy úton, ahol leginkább a déli órákban és délután „korzóztak” az előkelő társaságok. Kiváltképp színházi vagy operabemutatók előtt telt meg a sugárút, ahol a családi és képes lapok útmutatója alapján vonultak fel a legdivatosabb haute couture-ök. Még tankönyv is jelent meg arról, hogyan kell öltözködni a hétköznapi életben a különböző alkalmakkor. Utcára angol szabású kabátot vagy kosztűmöt, közepes méretű kalapot, arcfátyolt, szarvasbőr kesztyűt illet felvenni. Az esti sétákhoz posztóból vagy bársonyból készült, csipkével, muszlinnal díszített ruhában vagy kosztűmben kellett megjelenni, amelyet nyáron nagy és feltűnő díszes kalap, glazékesztyű és napernyő, télen pedig prémgallér és muff egészített ki. A Zeneakadémia hangversenyeire a divat diktálta előírás szerint díszes, uszályos, magas nyakú selyemruhában illet érkezni; színházban a földszinten ugyanilyet kellett viselni, a páholyhoz viszont nagy kalap és drága ékszerrel kirakott dekoltázs dukált. Egyedül az operett igényelt szerényebb öltözködést, amelyre kifejezetten figyeltek az előkelő körökben: „Minden feltűnőt, rikítószínűt átengedünk azoknak a hölgyeknek, akik a társaságon kívül állnak” – írta egy korabeli divatlap. Az Opera íratlan szabálya szerint évadkezdetkor nem lehetett új ruhakölteményben pompázni – a friss toalettek csak az első premieren jelenhettek meg. Előadások után mulatók várták az urakat, no meg a merészebb, hírnevükre kevésbé kényes hölgyeket – ezekből, mármint mulatókból Terézvárosban már akkor is szép számmal akadt.

Ha jön a walesi herceg

Hogy a nők egyre többet megfordultak ezekben a mulatókban vagy a már említett kávéházakban, ki-merítette a skandalum fogalmát. Míg a kávémérésbe járó varrólány a tisztességes szegénységet szimbolizálta, addig az Abbáziába az Oktogonon az igények szülte „hölgyórában” beülő polgárasszony egyet jelentett a családi hivatását elhanyagoló nőszeméllyel. A kávéházban egyedül megjelenő írónő pedig maga volt a szokásokkal szembeni lázadás egy személyben. Korabeli szerzők sokasága említi a nők kávéházba járását, jó néhányan ott dolgozásukat is „illetlenségként”, „bűnként”, „szánalmas felkapaszkodási kísérletként”. Krúdy Gyula például egy anekdotában mesél a Nagymező utca sarkán álló Schön kávéházról, ahol esténként női cigányzenekar játszott. E szerint Albert walesi herceg valamikor a 19. század nyolcvanas éveinek végén, Pestre érkezvén éjféltájt hajtattott végig a Váci körúton (ma Bajcsy-Zsilinszky út). Amikor megtudta „Schön bácsi, hogy a velszi herceg kocsija az ő kávéháza előtt fog elhajtani: hirtelen határozott. A kávéházában fehér ruhában és nemzetiszínű mellszalaggal működő női zenekart a pódiumról nyomban az utcára, a kávéház elé vezényelte..., a prímásnő, bizonyos Felejtő Boriska a Rákóczi-indulót vezényelte a bandájának, amikor a herceg fiákere az úttesten feltűnt...”

Ugyanezekről a nőkről bizonyos Kóbor Tamás Budapest című írásában mint a közröhej tárgyairól ír: „a zenekar hölgyei, vagy hat vén és csúnya leány, süldősen rövid fehér batisztban, a vállukon keresztül széles, nemzetiszín szalaggal...”

Az én uram

Akárhogy is, társadalmi térfoglalásukat a nők, Terézvárosban legalábbis, a kávéházakban kezdték. Lettek úgynevezett hölgytermek, kialakult a hölgyóra intézménye, ami térben vagy időben elkülönített tartózkodást biztosított nekik egy alapvetően „férfiak számára fenntartott” terepen. A tisztességes asszonyok közül elsősorban a művész- és politikusfeleségek tűntek fel elsőként a kávéházi asztaloknál, férjüktől szintúgy tisztességes távolságban. Az, hogy jelen lehettek, nem jelentette egyenjogúsításukat, befogadásukat, vagy akár csak a beszélgetésekbe, mulatságokba való bekapcsolódásukat. Vázsonyi Vilmosné (Szalkay Margit), aki maga is úgy gondolta, hogy „a nő igazi működési tere csak az otthona lehet”, Az én uram című visszaemlékezésében többek között az Abbáziában „közösen” eltöltött órákról is ír: „Még abban az időben nem ülhattunk ennél az asztalnál, hanem a közeli asztaloknál telepedtünk le. Eleinte az urak mind az újságot olvasták, mert hisz ezeknek a tartalma

FOTÓ: FORTEPAN

Vázsonyi Vilmosné kislányával

FORRÁS: RUBICONLINE, F. DÓZSA KATALIN, PESTI NŐ A SZÁZADFORDULÓN; HACOFE, BALÁZS EDIT, A ZSIDÓ NŐ SZEREPVÁLTOZÁSA...; NAGY LAJOS, BUDAPEST NAGYKÁVÉHÁZ; BUDAPESTI NEGYED, VARGA ÉVA, HÖLGYKÖZÖNSÉG A PESTI KÁVÉHÁZBAN; VÁZSONYI VILMOSNÉ, AZ ÉN URAM (MTDA.HU)

adta meg a társalgás és a vita tárgyát. Addig, míg az újságot olvasás tartott, mi asszonyok tracsolhattunk, de azután, amikor megkezdődött a vitatkozás, akkor az odaadó kibicék szerepét játszottuk. (...) Én igazán boldog voltam, ha a szomszédos asztalnál ülő író-társaságból egy-egy odajött az én asztalomhoz és szellemességével felvidította a hangulatomat, amely nem mindig volt rózsás, mert amíg az uram az Eötvös-asztal körül csatázott, én bizony többnyire a legunalmasabb emberek társaságában csücsültem.”

Lányok, asszonyok segélyezése

Egy másik, igencsak fontos lépés a női egyenjogúság felé az úgynevezett nőegyletek megalakulása volt, amelyből az első, a Pesti Izraelita Nőegylet szintén itt, Terézvárosban jött létre, 1866-ban. Céljuk elsősorban

„a beteg, keresőképtelen özvegyek, asszonyok és leányok felkarolása és segélyezése”, illetve egy leányárvaház megalapítása volt. Székházuk még a két világháború között is a Dessewffy utca 41. alatt lévő neogótikus házban volt – árvaházukat pedig a század elején a Kertész utcából a Jókai utca felé költöztették át. Bár a női boldogulást az egyet alapvetően a jó férj oldalán képzelte el, leányintézetükben az árvák szakmai képzését is kaptak, csak hát leginkább cselédmunkára készítették fel őket.

1869-től a fővárosban elsőként népkonyhát is működtet-

tek, ahol 300 rászoruló napi ebéddagját osztották ki, az első világháború alatt pedig katonafeleségeket foglalkoztattak. Kicsivel előbb, 1910-ben Weiss Manfréd 120 ezer koronás, felesége emlékére tett felajánlásának köszönhetően megnyithatták a 32 férőhelyes Weiss Alice Gyermekágyas Otthonukat is, ahol gyermekápoló-képzés és az országban elsőként terhesnőtanácsadás is folyt. 1922-ben már egyszerre 120 fiatal anya elhelyezését tudták megoldani, és felekezeti különbségek nélkül évente mintegy ezren vehettek részt a nőegylet anya- és csecsemővédő programjában.

Noha a nők mozgásszabadsága – ezzel együtt az önértékelése – egyre nőtt a 20. század elejétől fogva, még sokáig tartotta magát a nézet, hogy a „gyengébbik” nemnek egyedül a családi szerepei üdvöztethetők. A két világháború között, úgy a harmincas évekre kezdett szűnni az egyedi életutat választó hölgyek felett ítélkező felfogás. Nagy Lajos 1936-ban megjelent Budapest nagykávéház című művében például már abszolút tárgyilagosan, a miliőhöz tartozón mesél a jellegzetes kávéházi nőfigurákról: Mancikáról, aki a maga szőkeességével és húszéves, feszes idomaival egy idős és nem éppen előnyös külsejű úr társaságában fejt a keresztretjérvényt; vagy Székely Karoláról, aki naivan előfizet a kávéház ifjú zsenijeit által tervezett és soha el nem készülő lapra...

A remény sose hal meg

Az ajtón kívül még a didergős Magyarország, a küszöbön túl már a tüzes Latin-Amerika: két világot választ el egymástól az El Cañonazo de la Habana amúgy korántsem hivalkodó ajtaja. Az életöröm és a pozitív energiák még úgy is sugároznak innen, hogy a helyzetre való tekintettel csak lecsavart hőfokon, ám nyitásra bármikor készen működik a hely.

„Tánc, szivar, karnevál és talán még a sport, ennyit tudnak a legtöbben Kubáról” – mondja Lucy, vagyis Luz Ilia Álvarez, aki a kubai bárt kitaláló és működtető család egyetlen magyarul is beszélő tagja. Lucy közel négy évtizede él Magyarországon, egyetemre jött hozzánk a 80-as évek elején, és végül itt ragadt. Párja, Eliezer 2008 óta dolgozik hazánkban, a vendéglátásban, bármixerként helyezkedett el, hogy aztán megismerkedve a hazai vendégekkel, igényekkel, elsajátítva az üzletvezetés fortélyait, saját bárt nyisson a latin-amerikai életérzésnek – jó falatokkal és remek koktélokkal.

Bármikor táncra perdülnek

A család eltökélt célja, hogy a fő toposzokon túli világot is megmutassák, átadják Kubával és egész Latin-Amerikával kapcsolatban. Amikor teljes gőzzel üzemelnek, a bár lüktető energiával van tele, bármikor táncra perdülhet valaki, élő zene, vagy DJ szolgáltatja a talpalávalót, zászlók, plakátok, ereklyék idézik a karibi miliőt. A táncoláshoz nem kell, hogy este legyen vagy a jó koktéloktól, rumoktól elázzon valaki: ha a vérpezsdítő zenétől hangulatba jön, már pattanhat is fel az asztalától egy kis testmozgásra: ez bizony Kubában és az Ó utcában is így megy.

Az étlap, amelyről jelenleg persze csak elvitelre lehet rendelni, rövid, de jellegzetesen képviseli a latin konyhát. Két népszerű fogás a plato cubano

és a plato criollo, amelyek átfogó ízelítőt nyújtanak a kubai gasztronómiából. Utóbbi tépett marhahússal, a másik grillezett csirkemellből, illetve malachusból készül, sült főzöbanános (sós) yuccagyökér fokhagymás olívaolaj-öntettel és természetesen az elmaradhatatlan fekete babos-rizses körettel, a congríval, amelyet tradicionálisan szinte a teljes közép- és dél-amerikai régió fogyaszt. Két – a mexikói konyhából ismerősen csengő – fogás, a burrito és a quesadilla is megtalálható az étlapon, persze kubai hangszerelésben. Mivel ezek a kiadós fogások akár két embert is jóllakatnak, ezért a kisebb étkűeknek készül egy „miniquesadilla” is. Itt kapható még a világhíres kubai szendvics, amelyet sokan talán A séf című filmből ismernek.

A szomszédot támogatni

Latin-Amerikában nem jellemzők az édes, klaszikus desszertek, ebben is nagyon más, mint a magyar konyha, de azért időről időre előfordulnak édességek is a napi kínálatban. „A siker titka, hogy a latin életérzést a hazai vendégeknek akarjuk elhozni, nekik adjuk át ezt a hangulatot, és nem az itt élő kubai közösséget céloztuk meg nosztalgiahangulattal” – vallja Lucy, aki azt is hozzáteszi, hogy sok kubai turista jött megnézni a helyet, és rendszeresek voltak az ecuadori, mexikói, kolumbiai, perui közösségek rendezvényei is, amíg a nyitvatartás engedte. „Magyarul azt mondják, a remény hal meg

FOTÓK: DIMÉNY ANDRÁS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

utoljára – ez a mondás Kubában nem létezik, mert a remény sohasem hal meg” – mutat rá Lucy a mentalitásbeli kis nüanszra, ami a pozitivizmust, az optimizmust mutatja. „Kubában hatvan vagy több éve arra várunk, hogy valami jobbra forduljon, itt is türelmesen ki fogjuk várni, hogy elmúljon ezt a szörnyű helyzet. Nekünk jó lesz” – mondja meggyőződéssel Lucy, aki sok évtizeden át élt Bács-Kiskun megyében, mielőtt a fővárosba költözött, így különösen nagy becsben tartja a kunsági birkapörköltet, ennek ígéretével biztatja a törzsvendégeket is: ha nyitunk, lesz birkapörkölt! Sok más kerületi vendéglátóhoz hasonlóan nagyon várják már a nyitást, ugyanott akarják folytatni, ahol abbahagyták. Más vendéglátósokat is vigasztalnak, tartják bennük a lelket. Igazi terézvárosi lokálpatrióták, akik mindig a mellettük lévő, hasonló cipőben járókat akarják támogatni. „Afrikába is lehet segítyt küldeni, ott is elkél a segítség, de én azt tanultam meg az itteni 38 év alatt, hogy a melletted lévő segítség, neki adj

esélyt” – mutat rá Lucy, miért próbálják a kerületen belüli beszállítókat foglalkoztatni, miért dolgozik az összefogáson, a vendéglátók támogatásán az önkormányzati bizottságban és az El Cañonazo de la Habana kubai bárban is.

BK

Congrí – fekete babos rizsköret

Szükséges alapanyag:

rizs (500 g), fekete bab (150 g), hagyma (2 közepes)
fokhagyma (1 fej), sűrített paradicsom (100 g), só, olaj
fűszerek: nemes piros paprika, bors, vegeta (ízlés szerint)

A babot sós vízben megfőzzük, majd félretesszük. (Nem szükséges előző éjjel beáztatni a babot, de lehet.) A hagymát és a fokhagymát kevés olajban megpirítjuk, hozzáadjuk a sűrített paradicsomot és továbbpirítjuk. A rizst átmoszuk, beletesszük a paradicsomos mártásba, szintén kicsit megpirítjuk. Ezután a félretett megfőzött fekete babot hozzáadjuk a rizshez és a fekete levében készre megfőzzük. Fontos, hogy a fekete babos rizst csak három alkalommal szabad megkeverni: amikor feltesszük főzni, egyszer közben és a végén, amikor elpárolgott a folyadék. Ez a Congrí!

A Congrí számos fogás alapvető kiegészítője: találhatjuk yuccagyökérrel, banánnal, húskételekkel.

AZ ORVOS VÁLASZOL

Hogyan tréningezhetjük az orrunkat?

A szaglászvesztésnek sok oka lehet, ezek közül csak az egyik a mostanában sokat felemlgetett Covid-fertőzés, amelynek az egyik nagyon jellemző tünete, hogy átmenetileg nem érzünk ízeket és szagokat.

Hasonló problémát okozhatnak más vírusok, gyulladások is, de sérülések, anyagcsere-betegségek (mint pl. a cukorbetegség), illetve az Alzheimer-kór, a sclerosis multiplex. Szintén a szaglás gyengüléséhez vezethet az

orrcseppek túlzott használata, valamint speciális munkahelyi ártalmak, így a káros anyagok belélegzése.

A szag- és ízvesztés amellett, hogy kellemetlen, jelentősen rontja az életminőséget, akár romlott ételt is ehetünk, ami komoly bajt okozhat, így próbálkozni kell mielőbb „vissza-hozni” ezeket az érzékeket. A legelső természetesen a kiváltó ok megszűn-

tetése (vírusok, gyulladások leküzdése), ám különféle módon elő is segíthetjük az ízek és illatok visszatérését. Ajánlják például a cink és a ginkgo biloba szedését más, immunrendszer-támogató vitaminok mellett.

Égészen új technika az úgynevezett szaglástréning, amelyet 2009-ben egy német orvos fejlesztett ki, majd a közelmúltban a Covid kapcsán a Brit Fül-orr-gége Társaság is javasolta. Ennek lényege, hogy a pácienseknek 12 hétig naponta kétszer 10-20 másodpercig 4-féle illóolajat kell belélegezni. Ez legyen egy virágos (rózsa), egy gyümölcsös (citrom), egy fűszeres (szegfűszeg) és egy gyantás illat (eukaliptusz). A sorrend nem lényeges, a fontos az, hogy apró szippantásokat végezzünk és a különféle illatok között tartsunk 1-1 perces szünetet.

A téli, fűtési időszakban sokan használnak párologtatókat a lakásban, különféle illóolajokat is használva. Ezzel kapcsolatban arra hívnám fel a figyelmet, hogy ezt sem szabad túlzásba vinni. Ha folyamatosan használjuk az erős illatokat, a szaglőidegeink elfáradnak, ezért a túlzott párologtatás inkább ártalmas, mint hasznos. Tehát ebben is tartsunk mértéket!

DR. LŐRINCZ ANIKÓ,
a Terézvárosi Egészségügyi
Szolgálat fül-orr-gégészeti
szakrendelését vezető főorvos

ZÖLD TÁRSAINK

Kert a konyhában

Nem igényelnek túl sok törődést, de amit kapnak, azt egész évben szedhető illatos, aromás friss levelekkel, hajtásaikkal hálálják meg a konyhánkban kialakított kiskertünk fűszernövényei.

Ha biztosra akarunk menni, akkor első nekifutásra bazsalikommal, kakukkfűvel, korianderrel, mentával és oregánóval érdemes a konyhai kertészkedést kezdeni. De kis odafigyeléssel a saját nevelésű petrezselyem, rozmaryn, snidling, zsálya, citromfű és menta sem okoz majd csalódást.

Általános tapasztalat, hogy az ételkészítéskor megvásárolt fűszernövények bármilyen életerősnek tűnnek, csupán egyszer használatosak, a gondos öntözés ellenére rendre elpusztulnak néhány nap alatt. Az ok egyszerű, a nagyüzemileg termesztett, tőzegbe dugott növények tápanyag híján lényegében éhen halnak. A helyzetet többnyire az átültetés sem segít, mert a legtöbbször, amikor kiemelik őket az eredeti földjükből, a gyökereik is megsérülnek.

Sokkal több sikerrel kecsegtet, ráadásul olcsóbb is, ha egy konyhai fűszerkertet alakítunk ki, lehetőleg egy déli fekvésű ablaknál. Ehhez a kifogástalan minőségű vetőmagokon túl megfelelő vegyszermentes talajra, jó vízelvezetésű ültetőedényre, lyukas aljú cserépre vagy balkonládára van szükség. Fűszernövényföld készen is kapható, de szerves komposztból, virágföldből és a jó vízáteresztés érdekében homokból, valamint egy kis kókuszrostból egyszerűen elkészíthetjük a keveréket.

Miután megtöltöttük a cserépeket földdel, jöhet a vetés. Egy mondás szerint a magok szeretik a harangszót hallani, vagyis nem szabad őket mélyre ültetni. A bazsalikom például fényen csírázik, így a magját csak a föld tetejére kell szórni. Egy cserépbe általában 3-4-et kell tenni, de a snidling vagy a metélőpetrezse-

lyem-magocskákkal nem kell takarékoskodni.

A csírázás ideje alatt a talajt nedvesen kell tartani és gondoskodni kell az ideális, 15-24 fokok hőmérsékletéről is. A páratartalmat úgy biztosíthatjuk, ha a cserepet egy üveglappal vagy átlátszó fóliával lefedjük. A kikelt növényeknek már csak vízre, napfényre és tápanyagra van szükségük. Ez utóbbit biotápanyaggal kell rendszeresen pótolni, azonban nem szabad túlzásba esni, mert az intenzív növekedéskor a legtöbb fűszernövénynek csökken az illat- és aromaanyaga.

Ha már saját fűszernövénykertünk van, érdemes néhány olyan különleges és izgalmas fajtával is szerencsét próbálni, mint a lila, a görög, a citrom vagy a fahéj illatú bazsalikom, az eper, a csoki, a narancs vagy a gyömbér menta.

Ki a nyílt munkaerőpiacra!

„Az az álomom, hogy egy igazi munkahelyen dolgozhassak” – mondja a látássérült Veronika, aki diszpécserként szeretne elhelyezkedni a nyílt munkaerőpiacon. A vágyott cél a terézvárosi Lámpás klubot is működtető Vakok és Gyengélátók Közép-magyarországi Regionális Egyesülete (VGYKE) új munkaerőpiaci programjának jóvoltából végre elérhető távolságba került.

Fodor Ágnes, a VGYKE elnöke
és Mészáros Ágnes, a szervezet alelnöke

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

„Mindenkinek az életét felforgatta, de az eleve kiszolgáltatott helyzetben lévő látássérült emberek számára még nagyobb bizonytalanságot hozott a vírushelyzet – mondja Fodor Ágnes, a VGYKE elnöke. – Éppen csak berendezkedtünk az új, a szolgáltatásainkat egy helyen megvalósító Szugló utcai székházunkban, a tagok végre megtanulták, hogy hogyan kell közlekedni hozzánk, amikor kitört a járvány. Egy látássérült ember számára nagyon fontos a rutin, a körülmények pontos ismerete. A veszélyhelyzet kihirdetése már-már pánikot okozott a körünkben: nem tudtuk, hogy fogunk bevásárolni, közlekedni, dolgozni, hogyan alakulnak a mindennapjaink.”

Az új helyzet sok látássérült számára tette szükségessé az okoseszközök használatának megtanulását – ebben is segítséget nyújtott a VGYKE. A világ átalált home office-ra, egyre több munkakörrel derült ki, hogy otthonról is elvégezhető. Mindez a nehéz helyzet ellenére is megfelelő együttállást jelentett annak a pályázatnak a szempontjából, amelynek megvalósításával a keresleti és kínálati oldalon is egyaránt növekvő foglalkoztatási igényt elégíthet ki a VGYKE. „Miközben sok területen évek óta munkaerőhiány van, az aktív munkaképes látássérültek csupán 30-40 százaléka dolgozik – mutatott rá Fodor Ágnes. – A Nemzeti Fogytékossági és Szociálpolitikai Intézet (NFSZK) támogatásával indítottuk el a munkaerőpiaci szolgáltatásunkat, amely reményeink szerint egy speciális munkaközvetítő iroda előszobája. A programra olyan, a nyílt munkaerőpiacra kilépni szándékozó tagjaink jelentkezését vártuk és várjuk, akik nem fogyatékkal élők foglalkoztatására létrejött munkahelyeken, hanem hétköznapi cégeknél szeretnének dolgozni. Közülük sokan vannak, akik felnőttként veszítették el látásukat, és nem tudják folytatni a korábbi munkájukat. Egy több hónapos folyamat során a munkaerőpiaci és pályaorientációs tanácsadónk, illetve a pszichológusunk felméri a jelentkezők képességeit és igényeit, tréningezzük, végül összekapcsoljuk őket azokkal a munkáltatókkal, akiket felkészítünk a látássérült munkavállalók foglalkoztatására. Sok olyan feladat van, amelyet csak kicsit át kell szabni és azután egy látássérült is képes az elvégzésére.”

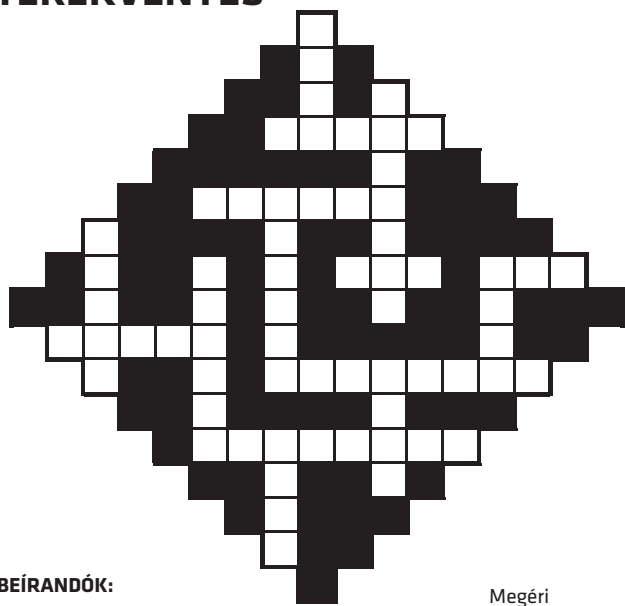
„Telefonos munkát szeretnék, a legcsodálatosabb az lenne, ha be is járhatnék egy munkahelyre – mondja Veronika, a program egyik résztvevője, aki 2007 óta dolgozik (jelenleg internetes kereséseket végez), a nyílt munkaerőpiacon azonban még nem próbálhatta ki magát. – Tavaly egy pizzázóba jelentkeztem diszpécseri állásra, de amikor kiderült, hogy látássérült vagyok, nem hívtak be interjúra. Pedig gond nélkül tudnék dolgozni egy ételfutár vagy csomagküldő cég telefonos ügyfélszolgálatán.”

A VGYKE programjának az is felvállalt feladata, hogy ráébressze a cégeket arra, hogy megannyi feladatkör elvégzésére alkalmasak lehetnek látássérült emberek is. A három hónapja futó programra már 70-en jelentkeztek, akik közül többen – például Veronika – túl vannak a háromalkalmas pszichológiai felmérésen. A másik oldalon zajlik a potenciális munkaadók felkutatása és az együttműködések megkötése, amelyeket érzékenyítő képzések követnek majd a partnercégeknek.

Volt, lesz – online – toborzás a Lámpás Klubokban, így a terézvárosi csoportban is, valamint zajlik a munkáltatói kapcsolatok felgöngyölítése.

A VGYKE 8000 látássérült ember képviseletét látja el. A munkaerőpiaci szolgáltatáson túl egyéb érdekképviseleti feladatokat is végez, valamint helyi klubokat, masszörközpontot és segédeszközboltot üzemeltet. A Louis Braille Támogató Szolgálat keretében a tagok mindennapi életét megkönnyítő feladatokat – szállítás, olvasztanítás, bevásárlás stb. – látnak el.

TEKERVÉNYES

BEÍRANDÓK:

3 betűs szavak:

Ágy

Ház

4 betűs szavak:

Álom

Anyá

Autó

Ülés

5 betűs szavak:

Labda

Oldat

Sarok

6 betűs szavak:

Gyerek

Kiadás

Megéri

7 betűs szavak:

Focizás

8 betűs szavak:

Kisamama

Születés

SUDOKU

	9					D		6		C			A
			1	E		C		7	2	0		D	4
		A	7			4	8	3			9		2
								8			6		
	3	1	D	2				6	A		C	5	E
		9		5		3	0						
2					B				3			D	
6			5			C	D			1	F		2
	2	8	6							1			
4		E	A	B		1			7				6
						7		F					C
5	7			9				4		8		2	0
		D	C					0		E			8
		7		C		E	B		D				
A				3		8					F		1
F	1	4		7					2	9		3	0

SKANDI

*	↓	Igen oroszul Egyik megyénk	↓	Horgász öröme Létezik	↓	Az aljára Egyiptomi napisten	...	Lanka	↓	Hangulat Newton	↓	... Minogue, énekesnő Zorro	↓	Szűrő fegyver É.O.	*
Maróti Egon idézet 1. rész	→														R
Mohó	→	Egyik szülő	→			Pest megyei város Bűnügyi regény	→			Liter	→	... Stewart, énekes	→		
→	→					Görbület Vízét engedünk vele	→			Szintén	→		Lettország fővárosa	→	3. zenei törzshang Kisbaba mondja
Farmer- márka Ciprus autójele	→			Arc része!	→			Törökország autójele	Urán	Durvább örlemény		Omladék	→		
→	→	Röntgen	*	Idézet 3. rész	→							Iszik szlengül	→		
Foglár Zamat	→		... Sound System, zenekar	Csíp Önteltség	→			Ütőkártya		*	Fluor		Jód	→	
→	→	Motorolaj márka	→					Érték	→		Állatte- nyésző gazdaság az USA-ban	→			
Rubik ..., feltaláló ... Capone	→			Muhammad okóvivő	*	Maró anyag Máj választja ki	→				Belső meggyő- ződés	*	Egyik vitámin neve Tan keverve!	→	
→	→	Járom Óttó Tamás	→		Mutató névmás Eszterendő	→			Réz része!	Sír régiesen		Ezüst Tiltószó	→		
Anyá angolul	→			Mozdul sakkban Kiló	→			Tapint Siemens	→						Római 1
*	→	E	→												

REJTVÉNYNYERTESEK A február 10-én megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: dr. Tallós Antalné. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2021. március 3-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös utca 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a +36 70 445 4245-ös telefonszámon előzetes egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1065 Eötvös utca 5-ben.

APRÓHIRDETÉS

ÉLETJÁRADÉK 4 000 000 Ft!!!!

Egyszeri kifizetés, plusz havi 80 000 életjáradékot fizetnek élete végéig idős úrnak vagy hölgynek budapesti ingatlanra. Megbízható leinformálható magánszemély vagyok.
Tel.: +36-70-420-1500

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, VÉCÉRTÁRTÁLYOK, VÉCÉCSÉSZÉK cseréje, javítása. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Tel.: 06-30-447-36-03

SZOBAFESTÉS, mázolás, tapétázás bútormozgatással. Parkettacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC-, szőnyegpadló-lerakás. Minőségi, precíz munka, mérsékelt árakon. (Alapítva: 1998) Csapó György. Tel.: 06-31-780-6430, 061-229-5694 festesma.iwk.hu

Közös képviselő, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06-70-383-5004. Iroda: Teréz körút 21.

Kertépítés, térkövezés, favágás, bozótirtás, metszés, gyepesítés, kerítésépítés, tereprendezés. Ingyenes felmérés áránál! Tel: 0620-259-6319, web: www.telekrendezes.hu

Szabó Balázs vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézésrel. 06-20-264-7752

Apróhirdetések feladása:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség.

ÉVES PARKOLÁSI ENGEDÉLY
TERÉZVÁROSI AKNAK

Intézze el már most, akár otthonról, sorban állás nélkül!

A terézvárosi önkormányzat bevezette az elektronikus parkolási engedélyt. Idén már nem kell matricát kihelyezni a járművekre. Rövid idő alatt elintézheti engedélykérelmét otthonról. Online igénylés: parkolas.eterevaros.hu

Továbbra is csak személyesen, az ügyfélszolgálati irodán lehet igényelni:

- a gazdálkodói, egészségügyi és ideiglenes parkolási engedélyt;
- a Magyar Állami Operaház környékére vonatkozó lakossági behajtási, valamint lakossági behajtási-várakozási hozzájárulást;
- a lakossági parkolási engedélyt, ha egy állandó lakóhelyre két parkolási engedélyt szeretnének.

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT NYITVATARTÁSA:

hétfő: 8.00 – 18.00 keddi: 8.00 – 16.00 szerda: 8.00 – 16.30
csütörtök: 8.00 – 16.00 péntek: 8.00 – 13.30

Cím: **Budapest VI., Eötvös utca 4.**
Telefon: **+ 36 1 351 8939**

Terézváros

A tavalyi parkolási engedélyek 2021. március 31-ig érvényesek.

KUPON

ZING BURGER
OKTOGON

Budapest, Teréz körút 20.

A kupon felmutatója burger és hasábburgonya vásárlása mellé **+1 DB PEPSI TERMÉKET KAP AJÁNDÉKBA** (alkalmanként és helyszíni vásárlás esetén)

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.02.16 - 2021.03.30

KUPON

CUBE COFFEE BAR

Budapest, Hunyadi tér 8.

A kupon felmutatója

10% KEZDVEZMÉNYT kap minden kávéra és péksütre és **25% KEZDVEZMÉNYT** kap a Cube logós vászontáskára

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.02.16 - 2021.03.16

Terézvárosban
eszem-iszom

Válaszd a helyit,
lakjunk jól!

KUPON

MRSALÉ CAFÉ

Budapest, Weiner Leó u. 6.

VENDÉGÜNK
EGY ITALRA!

A kupon egy kávéra, teára vagy limonádéra váltható.

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.02.16 - 2021.03.16

Virág-utca-művészet

New York legújabb látványossága a Rockefeller központnál Valentin-napon feltűnt, virágba borult fagyiskocsi, amit Lewis Miller virágkötő gerillastílusban alkotott. A „virágos Banksy” 2016 óta rendszeresen lepi meg városát, ahogy ő hívja, virágözönnel. Kedvenc célpontjai a telefonfülkék, lámpaoszlopok, buszmegállók és padok, ahol egy-egy éjszaka alatt elkészül egy installációval, évszakhoz illő virágokkal borítva a köztéri tárgyakat, vázának használva a szemeteskukát is.

Parkoló helyett piknikező

Viszlát, parkolóhelyek, helló, találkahelyek! Svédország döntött: az autók nál fontosabbak az emberek, így a városlakók fából készült, előre gyártott asztalokkal, padokkal is berendezhetik a házuk előtti parkolóhelyet. Egyelőre minden ház csak egy helyet (a mozgáskorlátozott parkolókat meghagyva) formálhat a kedvére, de összekapcsolódhatnak a szomszédokkal, mert a svéd Vinnova stúdió bútorelemei olyanok, mint a legó vagy a Minecraft, lehet kombinálni, változtatni és akár hackelni is őket. A svéd kormány a városvezetőkkel és civil szervezetekkel együttműködve olyan köztereket akar létrehozni, ahol a városlakók biztonságosan találkozhatnak, kiülhetnek levegőzni, napozni, tornázhatnak, kertészkedhetnek, továbbá letehetik a biciklijüket, rollerjüket is. Az ötletet egyelőre Stockholmban tesztelik, majd jöhet Malmö és más svéd nagyvárosok. Felkészül Párizs, ahol három éven belül 70 ezer parkolóhelyet akarnak megszüntetni, zöldebb, tisztább levegőjű és élhetőbb környezetet teremtve a gyakran zsúfolt, sötét lakásokban élő városiaknak.

FORRÁS: LUNDBERGDISEGN ARKDES ELSA SOLÅNG

NŐBARÁT VÁROSOKÉ A JÖVŐ

A genderalapú várostervezés lehet a jövő egyik új trendje. A nagyvárosok jelenlegi működése alig veszi figyelembe a nőket, hiszen a kapitalizmus és a produktív (jól kereső, általában autót fenntartó) férfiak igényeit szolgálja, háttérbe szorítva a nők, az idősek és a fogyatékkal élők szempontjait. Építészek és várostervezők nemzetközi csoportja már a nőbarát városok koncepcióján dolgozik, ahol a nők akár egyedül is biztonságosan hazasétálhatnak, és nem érzik úgy, hogy egy férfiak által dominált „agresszív városi környezetben” kell boldogulniuk. Történelmileg úgy alakult, hogy a nők mozgása a családjuk ellátásban fontos szolgáltatások, boltok, piacok, óvodák, iskolák közvetlen közelére korlátozódik, elzárva őket a város többi részétől, egyben a közéletben való részvételtől, a jobb munkahely és társadalmi státusz elérésétől. A várostervezőknek először is meg kell érteniük, hogyan működik a nők városi szegregációja mikroszinten, majd őket is bevonva a döntéshozásba és a tervezésbe olyan városi környezet megteremtésén kell dolgozniuk, amely a nemek közti egyenlőséget és nem a férfiak által uralt struktúrák fenntartását támogatja.

EGY LAKÁS MINDEN ÉLETSZAKASZRA. Münchenben épül az első „analóg okoslakópark”, ami nem azért okos, mert tele van mindenféle kutyúvel. A lakások berendezése moduláris, így bármikor átalakítható, egyszobásból akár háromszobássá. Mozgathatók a közfalak, a tárolórendszerek, a háló, a fitnesssarok és a dolgozószoba az összes bútorral együtt, amelyek kivehetők, átmenetileg félretehetőek, a lakók igényeinek, számának megfelelően. A tervezők szándéka szerint a lakások egy család valamennyi életszakaszát, egyszerre több generációját ki tudják szolgálni, kiegészítve a közös terekkel, ahol a játszótérrel a szórakozási lehetőségeken át a közösségi kertig minden megtalálható. Sokan örültek volna ilyen átalakítható otthonnak a karantén elején, és erre a rugalmasságra bizonyosan csak nő a családok igénye.

Az oldalt összeállította: Bálint Orsolya